

PUBLICACIÓ PER A LA GENT
CULTURALMENT ACTIVA

Viajora!!

18

PRIMAVERA 1988

PROMOTORA DE CULTURA POPULAR

ENHAVO

- 3 PRIPENSADA TAGO
 4 I...
 6 LA ALTERNATIVA IDEARO
 8 LA PROJEKTADO DE REALIGEBLAJ UTOPIOJ POR SUPERI
 IDEALISMOJN KAJ PRAGMATISMOJN
 10 SEP MALCENTRALIZAJ STRATEGIOJ
 12 EUROPO: LINGVA DISKRIMINACIO INTER LA EUROPAJ
 FUNKCIULOJ
 14 KONKLUDOJ EL LA DUA RENKONTIĜO PRI LA
 VOLONTECO
 16 S.C.I. - KATALUNA SERVO DE LABOR BRIGADOJ
 19 LA KABINETO DE INFORMADO KAJ KOMARKAJ STUDIOJ
 DE KATALUNIO
 20 VERDA ASEMBLEO
 22 KONVERSACIO KON FÈLIX SIMON
 25 «ALL I SALOBRE»

CONTENS

- 3 REFLECTION OF JOURNEY
 4 I...
 6 THE ALTERNATIVE IDEARY
 8 THE DESIGN OF REALIZABLE UTOPIES TO GO FURTHER
 OF IDEALISMS AND PRAGMATISMS
 10 SEVEN DESCENTRALIZING STRATEGIES
 12 EUROPE: LANGUAGE DISCRIMINATION AMONG EUROPEAN
 CIVIL SERVANTS
 14 CONCLUSIONS OF THE SECOND MEETING ABOUT THE
 WILFULNESS
 16 S.C.I. - THE CATALAN SERVICE OF WORKCAMP
 19 THE DEPARTMENT OF INFORMATION AND TERRITORIAL
 STUDIES OF CATALONIA
 20 GREEN ASSEMBLY
 22 CONVERSATION WITH FÈLIX SIMON
 25 «ALL I SALOBRE»

nota: la redacció de la revista no s'identifica forçosament amb els articles que van signats pels seus autors.

VIA FORA! N° 18. Primavera del 1988. Publicació per a gent culturalment activa. Podeu reproduir-ne qualsevol part, però us agraïrem que en fèssiu constar la procedència. En aquest número han col·laborat l'Associació Catalana d'Esperanto, en Francesc Perera en les traduccions i en Carles Molins en la fotocomposició. Edita: ASSOCIACIÓ ENLLAÇ. Apartat de Correus -85-, 08291 RIPOLLET (el Vallès Occidental). Telèfons: 691 27 72 i 692 51 83. I també amb seu al CPCP, Turó dels Pujols, 08739 Guardiola de Font-rubí (l'Alt Penedès). Telèfon: 897 43 05. Impres en els Països Catalans per Gràfiques Salvadó (Barcelona). A.L.B.: 13.925/1984.

Som a les portes de la felicitat. Pertot la paraula *democràcia* actua com a elixir, com a cauteritzant, com a analgèsic. Encomana somriures d'orella o orella. I és clar, a la menor objecció respecte a ella apareixen benintencionades comparacions amb situacions d'altres temps o d'altres llocs, arguments versàtils com el de la societat lliure i, a tot estirar, escoltes allò tan suat de que la democràcia és el menys dolent dels sistemes polítics. Demòcrates i europeus. Cornuts i pagar el beure.

El cas és que, al llarg del temps i de l'espai, han existit i existeixen diferents sistemes aparentment adequats a cada societat (si més no pel grau d'acceptació), inevitables, gairebé predeterminats, i sancionats per una entitat superior (sigui Déu, el rei o el poble), que els deslliura de responsabilitat. A més, es presenten com la superació definitiva d'una etapa anterior. Evidentment, no és casual que cada un d'ells es doti de mecanismes de perpetuació o de regeneració, dels quals un d'essencial és l'intent d'aconseguir la satisfacció de la societat que li està sotmesa mitjançant l'autoconvenciment i acceptació del sistema en qüestió.

Amb aquests antecedents se'ns presenta l'anomenada democràcia occidental, caricatura d'aquella grega de fa més de dos mil anys. Aquella que ens parla de la participació *directa* del poble en les decisions que l'afecten (totes, de fet). Amb excuses demogràfiques i de pragmatisme, la decisió popular queda relegada al ritus periòdic del vot, sacralitzat i presentat com a dret sublim, però d'exercici gairebé obligat en tractar-se del màxim instrument de justificació del sistema. Ja som al cap del carrer.

D'altra banda, assistim al capvespre del parlamentarisme. Efectivent, la consideració del parlament com a marc de discussió, convenciment, acord i decisió és buida perquè les discussions es fan fora, en el si dels partits «parlamentaris» i la magna institució es converteix en una sèrie de monòlegs que no convencen ningú, després dels quals l'aritmètica del corró s'encarrega de decidir qui té raó. En aquest sentit és curiós observar com els parlaments del segle passat, tot i no acollir el ventall de sectors socials dels actuals, funcionaven més com a marc de debat, d'intercanvi d'opinions, de brillantor oratòria...

Paral·lelament, es va configurant la imatge del polític com a professional que no ha de passar comptes a ningú, ni per una política econòmica desastrosa, ni per una política de promoció social nefasta, ni per certs tipus d'actuacions tiràniques «legitimades» per la democràcia. Aquest personatge, irresposable davant el «tu calla perquè tinc més vots» o, en última instància el «qui no estigui d'acord que no em voti», té com a màxima amenaça haver de jugar el paper d'oposició. Això, és clar, en el cas que els creadors d'imatge no aconseguixin que el polític (o l'opció) en qüestió torni a engrescar el poble i aquest, mesell, doni un altre cop el vist i plau, més que a un partit, al sistema polític que el sustenta.

Davant d'això, i lluny de tontes lectures involucionistes, qui no pot abandonar la resignació del «mal menor»? Podem acceptar la possibilitat que altres sistemes polítics i d'organització social siguin més humans, personalitzats, solidaris i alliberadors? En el cas d'intuir llur existència, conseqüentment, tenim prou il·lusió i coratge per cercar-los, fer-los i fer-nos-els nostres?

QUÈ S'HA FET D'AQUELLES FLORS?

Josepmiquel Servià

Redeu! I quin parament de bestieses no hem arribat a llegir i escoltar aquests dies al voltant del maig del 68!

Jo no sé què passa amb aquest nostre castigat país que sempre que hom té el desig sobtat de recollir unes opinions —no importa sobre què— acaba acarant el seu micro davant la boca de les mateixes patums. I elles —i això és el pitjor— generalment convençudes que són ni més ni menys que l'oracle de Delfos, no es fan pregar gens ni mica i vomiten espectaculars, el seu judici —judici!— tant si es tracta de parlar de Déu, com del bacallà a la llaua, com del famós «maig del 68».

Maig del 68? És que hi eren ells per ventura? No, elles —les patums— ho van viure tot des d'aquí, i varen fer-se una vaga idea del que passava, a través d'allò que alguns mitjans de comunicació, filtrats per la censura del franquisme, varen publicar... Una idea clara, però, del que realment va ser, del que realment va significar, no se la van fer ni se l'han feta encara. Molts d'ells ja comencen, per afirmar, sentenciosos i estrets de mira, que «allò va ser una revolució política frustrada». Insensats!

Alguns dels que èrem allà, alguns dels que, per una recontrapura casualitat ens hi trobàvem —no, a París, en el meu cas, sinó a Estrasburg— alguns dels que sí que vàrem tenir l'«oportunitat històrica» de viure personalment quelcom d'allò —ho i essent tan jovenets, cadells i immadurs com es vulgui— gosàrem suggerir que de «revolució política» en el sentit estricte en què s'empra la paraula, el «maig del 68» en va tenir ben poc. De revolució humana, total, globalitzadora..., tot el que es vulgui, si m'ho permeteu.

«HAPPENING» A LA FACULTAT

La cosa ja va començar a finals d'abril del mateix any. A la «Fac de Ciències Po» on jo estudiava, s'havia anunciat un happening per a mitja tarda, i això havia creat ja una certa expectació. Havia plogut, i el campus era moll, per la qual cosa hom decidí fer la festa a l'interior, concretament, al vestibul de la facultat, al voltant del qual, en forma de llotges teatrals, giraven totes les plantes de l'edifici.

Uns quants grups de música jove, formats per nois i noies d'aparença, diguem-ne, hippiesca, sota un alenar d'eslògans reivindicatius contra el món capitalista, contra els convencionalismes morals i contra tot tipus d'opressió humana —eslògans, alguns dels quals s'haurien de fer famosos, uns dies més tard, als carrers de París— començaren a desplegar un reguitzell de melodies que anaven des de la patxanga més divertida a

l'última cançó de Dylan o de Baez, tot passant per l'últim *hit* aparegut al mercat de la música jove, tot «profanant» així l'habitual seriositat d'aquell recinte.

Alguns vidells i alguns professors —aquests últims habilitats —*ah, la France!*— amb les seves pomposes togues— s'ho miraven astorats, no sense un punt de nerviosisme i d'inquietud.

Ben aviat, el vi —que es repartí en garrafes— fou complementat en alguns casos pel xaxis o la marihuana. Una mica més tard, la calor ambiental determinà que alguns participants en el «happening» s'anessin alliberant de la seva roba fins assolir el grau més absolut de la nuesa.

Davant d'aquest fet, alguns dels vidells i dels professors dubtaven entre continuar fent els ulls grossos i deixar que «l'espectacle» prosseguís o impedir-ho pels mitjans que fossin.

Una mica més tard, el diví Eros, vestit de llibertat total i de consigna revolucionària, comparegué en el recinte, i una munió de joves sacerdots i sacerdotesses començaren a ofrenar-li culte —des de la passió, des de la tendresa i des de la rebel·lia— sense aturar-se davant cap mena de convenció, ni de cap prejudici racial ni de cap condicionament d'orientació sexual o afectiva.

Alguns dels vidells i dels professors —els menys— contemplaven el desenvolupament de la festa entre indolents i divertits; d'altres, en canvi —els més— des de les seves estereotipades convencions d'ordre i moralitat —o potser des d'un mal dissimulat sentiment d'enveja— començaven a donar mostres de viva indignació. Alguns parlaven fins i tot de cridar la policia i fer desallotjar la facultat. La proposta, però, no fou atesa i la festa continuà sota els signes d'un sentiment de llibertat que semblava tenir un gust nou, estrany i diferent.

De sobte, algú des de la solemnitat d'un fiscorn, començà a interpretar divertidament, irrespectuosament, les notes de *La marseillesa*. I tota la massa estudiantil es posà a ballar-la, tot desacralitzant, en algun cas a través de reixides pallassades, el més sagrat de la *France*.

Això ja no ho pogueren resistir. Que es convertís la facultat en una sala de festes... bé! Que s'hi begués abundantment i que fins i tot s'hi fumés herba... què hi farem! Que s'hi practiqués descaradament la nuesa i fins i tot que s'hi fes públicament l'amor... era gravíssim, però... Ara, que s'hi fes burla del sagrat himne de *la patrie* (i de *la resistance* —no ho oblidéssim!)... això ja era absolutament intolerable. I es va cridar la policia i allò va acabar en una *bagarre*, com diuen ells o com el rosari de l'aurora, com diem nosaltres.

Aquella tarda a Estrasburg havia passat molt més que un simple fet anecdòtic. S'havien posat en qüestió uns «valors supremes» i s'havia mostrat

quin era el sentit de llibertat d'unes generacions absolutament noves i merescudament joves. Pocs dies després, sobre les llambordes dels carrers de París, esclatava una revolta que, contràriament al que alguns puguin afirmar, no fou, al meu entendre, fonamentalment política, ni en els seus resultats immediats, ni tampoc ens els seus plantejament, sinó, fonamentalment humana, total, globalitzadora...

UNA REVOLUCIÓ TRAÏDA?

Que no ho fos, de política, en els seus resultats immediats, ja se'n va encarregar, d'altra banda, el general De Gaulle, aleshores president de la República, i encara més el primer ministre George Pompidou, que va dir, un cop «sofocada la revolta»: «res de referendum mon general, eleccions, eleccions generals, i a farcir l'Assablé Nationale amb culs de dreta, ara que el del francès *moyenne* es troba tan escagarolat», perquè... ja se sap allò de *Le portefeuille a la gauche, mais les coeur, a la droite!*

I també se'n va encarregar —i tant!— el Partit Comunista Francès, tan ordenat, ell, tan revolucionari —de saló— el qual veié perillar, de sobte, davant aquella imprevista i fulgurant vivificació de les llambordes, el seu petit reialme d'«oposició de Sa Majestat». Perquè els comunistes, per primera vegada, deixaven de ser «l'oposició»! Una oposició assenyada i encorbada, com Déu mana, és clar. I, davant l'esclat arrauat, àcrata i llibertari dels gauchistes i altres idealistes revolucionaris —fills de papà, la majoria, però amb una sinceritat revolucionària pura— varen posar els quatre frens a tota temptativa de capgirament de l'ordre establert que no els tingués a ells com a herois de la pel·lícula. I varen al·legar, sentenciosos, que no es donaven les famoses «condicions objectives». Ah no? I per què aleshores no, i sí, en canvi, en la Rússia dels anys 20?

Però tornem a les nostres. El «maig» —i crec que només els miops o els interessats poden dir el contrari— va ser molt més que un simple esclat de revolta política. Va ser un canvi d'estructures mentals i morals de considerables dimensions, més enllà d'omplir o no un parlament d'un determinat color polític, o de prendre o no un palau d'hivern, o de canviar un model de república per un altre.

El maig francès havia de possibilitar abans que tot —i el «maig», no ho oblidéssim, l'havien preparat ja els provos d'Amsterdam, els beatnicks de Berkeley, els kabouters d'Holanda... — un alliberament, a la curta o a la llarga, de moltes parcel·les de l'home i de la dona en les seves dimensions tant individual com col·lectiva.

No hi ha dubte que si, uns anys després, va poder afirmar-se un gran moviment feminista internacional, o un gran moviment ecologista, o un moviment d'alliberament gai o un moviment pacifista important i vigorós o un canvi brutal de perspectives en el fet religiós o una relativització i humanització de les relacions familiars i afectives en general... va ser, en gran part, gràcies al maig parisenc del 68, independentment del seu impacte

immediat o remot, reeixit o fracassat —per culpa de qui?— en el camp de la quotidianitat política, laboral o econòmica.

Però no, elles —les patums— no compregueren res ni comprenen res encara. Algunes d'elles intuirien de lluny el fenomen i, com que quedava estètic i progrè i snob, van provar d'imitar-lo. No se'n sortiren. I ara gosen confondre la seva frustració com a mals aprenents del fet revolucionari —que és fet d'amor, abans que tot, i d'imaginació, i d'autenticitat, i d'alegria— amb la pretesa frustració d'un moviment que fou molt més que polític, i que no fou tampoc, com s'ha dit, definitori d'una generació, sinó la reacció meravellosament humana, d'una societat jove que es veié de sobte en el mirall —Vietnam, segregació racial, colonialisme, opulència d'uns i fam d'altres, creació de conflictes bèl·lics per vendre armes, tabús religiosos, hipocresies sexuals... — i s'avergonyi de la seva imatge i de com l'havien conformat i educat, i es llençà al carrer, no per trencar el mirall, sinó per netejar-se i netejar, si era possible, la cara del món que els envoltava. «I què s'ha fet d'aquells joves» —us diran segurament, interessades i sornegueres, les patums. Unes perquè no volgueren mai de veritat cap revolució i feren veure que s'hi apuntaven perquè quedava bé i feia jove, d'altres perquè foren incapaces d'assolir-la individualment, intimament —que és el que costa. On són ara aquells revolucionaris? —us continuaran dient. És que no s'han aburgesat? És que no són ara funcionaris potsers corruptes o directors d'empreses capitalistes o polítics còmodament instal·lats?

Si us ho diuen, podeu respondre que no, que hi ha molta gent que, des de les més diverses i, a vegades, obscures trinxeres, encara lluita pel mateix ideal, i que si n'hi ha alguns —o molts— que, per tàctica o per cansament o per comoditat, ara es troben en camins diferents o fins i tot contraris, quina importància té? És que, per ventura, desmereix o invalida la bellesa que té la naixença d'un riu i el seu davallar pels primers gorgs i les primeres cascades, el fet que, uns quilòmetres més avall, la cobdícia de l'home el contami i el podreixi?

I, sinó —potsers, en el fons, no mereixen altra cosa— limiteu-vos a contestar-los allò que un gran amic meu, company de generació i d'esperances, a qui no he conegut ni conixeré segurament mai, va escriure, ara fa vint anys, en un mur de la ciutat universitària de París:

Bourgeois, vous n'avez rien compris!

Josepmiquel Servià

i.

L'IDEARI ALTERNATIU

Ferran Farré i Eduard Miralles

L'IDEARI ALTERNATIU

La primera constatació clara és l'existència d'un ideari dominant. Es defineix en negatiu —explotador, predador, masclista, sexista, deshumanitzat,...— i és el resum de la cara externa de la societat occidental contemporània. No es fa cap emparellament del tipus partit = ideari dominant, estat = ideari dominant, etc. més aviat se situa en les conductes habituals, en el «funcionament» de la societat o en el subconscient col·lectiu.

A l'hora de definir l'alternativa es fa en positiu. Ésser «alter...» vol dir tenir quelcom per oferir, haver elaborat una proposta que pugui ocupar el lloc d'allò que es critica i s'ataca. La vessant constructiva és per a tots l'única que dona valor a qualsevol plantejament d'alternativa; tant si és global com si es redueix a un sector delimitat. Alternativa seria doncs la iniciativa que té com a objectiu —a curt o llarg termini— la substitució de la societat per una altra.

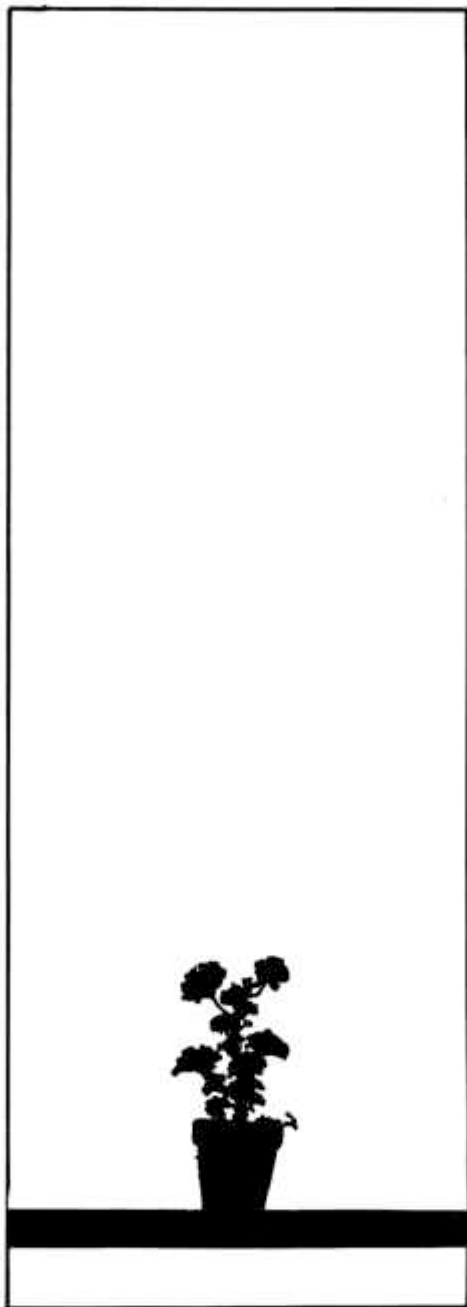
En repassar, però, moltes de les iniciatives que conceptualment són properes a l'ideari alternatiu es constata que moltes d'elles han optat per les vies paral·leles; el rebuig cap a la societat els ha fet iniciar-ne una altra al marge. Si aquesta marginació és voluntària, és fruit d'una fugida o d'una auto-exclusió, no té el valor d'alternativa. La marginalitat com a objectiu és arrevolucionària i en molts aspectes col·laboracionista. Si tot un potencial de lluita, de contestació i mobilització es desplaça cap a la via morta de l'autocomplacença, deixa el camí més lliure a l'enemic. Malgrat aquest plantejament global, algunes iniciatives «al marge», tenen un valor exemplificant o pedagògic, a més de servir com a camp d'experimentació. Una manera de demostrar que allò que hom predica és possible de realitzar.

Sembla que es pot generalitzar que les alternatives segueixen un procés que ve marcat per tres fases: una primera de rebel·lió; davant una situació, un ordre establert, un costum, una «normalitat», algú reacciona. Després de la primera topada ve un procés de consciència, d'elaboració, de compartir els mateixos sentiments amb altres, de construir un corpus, un posicionament. Finalment apareix la proposta, el resum de les dues primeres fases materialitzades en un producte.

La rebel·lió, que segons molts és una propietat innata en la persona, s'ha d'enfrontar en aquests nostres temps a l'aclapament econòmic, a la sensació generalitzada que ja s'ha perdut el tren de la història, que la revolució no és ja una utopia sinó un anacronisme, que tot està decidit i nosaltres no hi hem participat, ni ho farem. La presa de consciència i sobretot el poder-la compartir, ha de superar l'obstacle de la propaganda oficial, la desmobilització generalitzada, la desconfiança d'uns i altres a l'hora de compartir un objectiu comú que vagi més enllà del fàcilment assumible «junts contra». Les propostes han de ser creïbles, han de semblar possibles, modernes; les han de defensar persones creïbles, possibles, modernes. Històricament les alternatives de canvi social s'han formulat sempre en clau de futur, aquells qui treballaren per les revolucions personals o col·lectives tenien més posada la mirada en un demà que ells no viurien que no pas en el curt abast dels seus dies. La vida d'una persona era òbviament massa curta per poder gaudir d'allò que estava ajudant a construir. Els movia la confiança en la història, i els satisfieia poder col·laborar a empenyar la bola de neu pel predecesor dels temps, segurs que ella sola aniria creixent. Però ara resulta que vivim en un moment que alguns han batejat com l'«era del JO», una nova concepció del temps i de la vivència personal que passa molt més per la immediatesa que no pas per la confiança en l'esdevenidor. Els homes i les dones de les darreries del mil·lenni sembla que necessiten experimentar en la seva curta vida allò que altres reservaven per al futur.

Poder inserir el futur en el present. Aquest sembla que és un dels reptes de l'alternativa. Simultanejar l'ideari amb la praxi, demostrar que els discursos tenen una traducció pràctica real i que hom pot viure'ls. Fusionar la confiança en la història amb la vivència personal. És així com ho veuen els alternatius contemporanis? o són també un anacronisme?

Tal volta aquesta individualització dels afanys, la necessitat que es té de sentir-se personalment reflectit en allò pel que es treballa. O el fracàs històric dels grans plantejaments, de les propostes totals. I potser tot plegat ha anat fent que l'elaboració d'alternatives es faci en «petit comitè»; en nuclis

petits, cohesionats i controlables. El resultat és una atomització exagerada, una constant singularització a base d'escissions i sectors crítics. L'afany per posseir una feixa de propietat ha esbocinat el latifundi ideològic. No cal, però, fer una lectura negativa d'aquest fet, cal pensar que això representa una major identificació persona-cause, un major sentiment de pertinença. Hom pot sentir molt més seu allò que està directament elaborant amb uns quants camarades que no pas unes consignes i uns discursos que li po-

dien venir de lluny. No es pot tampoc passar per alt que aquesta manera de funcionar tan casolana, està amenaçada pels vicis de les empreses domèstiques, per l'aiguabarreig de sentiments afectius-professionals, des de la militància a l'enamorament; el sentiment de clan barrejat amb l'estructura de cèl·lula. Davant d'aquesta configuració del present, sembla que només queda una possibilitat: la creació de xarxes de cooperació; la federació d'iniciatives. La vertebració d'un moviment ampli creat per petites vibracions sectorials. Encara que aquest plantejament pugui semblar, a primera vista, un federativisme *à la page* —i, per tant, un d'aquells objectius globals que ara dèiem que havien quedat obsolets— el cert és que la modernització de les iniciatives per a l'alternativa només pot produir-se si hom tracta d'encaixar la vinculació de les opcions amb la intimitat de llurs protagonistes i, d'altra banda, la vinculació de les diverses opcions entre si, configurant una gran xarxa o constel·lació de possibilitats.

Com a punt final que s'encadena amb el principi, en una mena de discurs circular, val la pena repassar l'acció de neutralització que sobre l'ideari alternatiu exerceix el dominant.

La societat, com qualsevol altre organisme, tendeix a l'autoconservació, disposa de mecanismes d'assimilació dels cossos estranys, de ressorts que donen l'alarma i de grans païdors que van reconvertint, rebaixant, fent tolerables,... Aquesta lectura —més aviat tècnica— pot ésser substituïda per una altra del tipus: el poder desenvolupa un aparell de control i reconversió social, tant per legitimar-se com per perdurar. Ambdues vénen a dir el mateix. Allò que ens interessa és saber que els pantalons texans són ara el símbol d'un país al qual pretenien posar en qüestió, que l'estètica punk s'ha instal·lat en la burgesia, que antics antimilitaristes són ministres de la guerra i vells lluitadors funcionaris de l'estat; que organitzacions alternatives depenen de les subvencions municipals o el moviment de reivindicació veïnal està en mans del mateix partit que governa la ciutat. Des d'estratègies institucionals, jocs de poder polític o evolucions personals, la pedra de la gran «NORMALITAT» va llimant el tall dels ganivets, le punxes de les llengües,...

Fins a quin punt, però, és la gran màquina la que va engolint els petits insectes brunzidors, o són ells que moren cremats quan la seducció de la llum els acosta massa a la bombeta?

Salut i alternativa (per a tothom).

Ferran Farré
Eduard Miralles

EL DISSENY D'UTOPIES REALITZABLES PER ANAR MÉS ENLLÀ D'IDEALISMES I PRAGMATISMES

Martí Olivella

Sovint, quan parlem del procés social d'aquesta darrera dècada a les Espanyes, es diu que som on som perquè enlloc de ruptura amb el règim anterior, hi va haver transició, és a dir, continuïsmes de fons i reforma «formal». L'altre camí a la transició era la ruptura.

En la història, a vegades, es presenten «buits» (crisis socials greus, guerra, mort d'un tirà, catàstrofes, corrupcions i escàndols). Aquests «buits» s'omplen, retornant a postures de «seguretat» social (feixismes), cercant continuïsmes «formalment» progressius (transicions), o començant altres camins nous (ruptures innovadores).

La ruptura és el camí més difícil si no es vol pagar el preu d'una guerra civil. Però la ruptura solament és creïble si més enllà d'un tall amb el passat, incorpora també una proposta concreta de nou sistema social més just, més lliure, més solidari.

Els moviments de masses són més fàcils de generar «en contra de» que «a favor de». I, en ambdós casos, és més fàcil d'entusiasmar amb 3 o 4 eslògans que amb complexos estudis i propostes. És a dir, l'idealisme genera coratge, risc, lluita. Però construir una nova societat en la complexitat del món actual no es fa només amb «bona voluntat», ni amb 4 eslògans mobilitzadors.

L'Assemblea de Catalunya va engrescar i mobilitzar milers d'homes i dones, centenars de pobles i de col·lectius. Els diferents interessos, els diversos models de societat, tots junts contra la manca de democràcia, de llibertat i d'autonomia.

El desencís és, ara, el resultat del xoc entre l'idealisme generat per facilitar la lluita a favor de la «democràcia» i el pragmatisme (pràctica de la gestió del sistema sense haver desenvolupat un «nou» projecte social i polític que tingui en compte la realitat i els instruments per modificar-la). Les «100 propueses para el cambio», és un exemple d'aquest divorci entre l'idealisme sense responsabilitat pública i el pragmatisme de mantenir el «poder progressista contra el perill de la involució». La majoria d'aquestes «propuestas» encara estan per elaborar o s'han «descafeïnat» pel camí de la pràctica.

De la transició hem après que els ideals engrescadors han d'encarnar-se en propostes concretes afavoridores de llibertats, de solidaritats concretes dins un marc de lluita d'interessos, de conflictes, de presència de poders fàctics vells i nous.

De la transició hem après que més important que el canvi de «formes» (democràcia orgànica o democràcia parlamentària, idiosincràsia regional a comunitat autònoma, eleccions de procuradors a eleccions de diputats i senadors...) és el canvi de continguts (superació de l'estatisme, destrucció dels poders fàctics, nous sistemes de participació ciutadana en les decisions, autonomia a tots els nivells, solidaritat superadora de la misèria, llibertat cultural...).

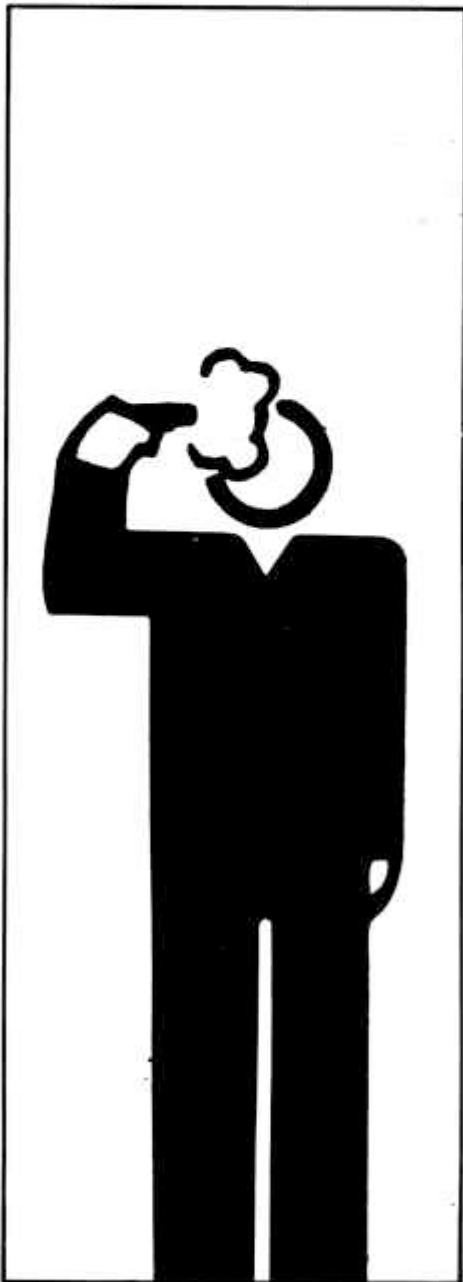
El sentit de la realitat és la justificació del «pragmatisme» actual. El sentit de la realitat és necessari, però cal optar si aquest realisme és per «mantenir la realitat tal com és» o si és «per transformar-la», prudentment, però amb coratge, cap als ideals orientadors. Quan els ideals no han passat pel sedàs de concretar-se en propostes viables, són oblidats i substituïts pel «pragmatisme conservador».

El repte de la generació post-transició és com engrescar-nos en uns nous ideals-pràctics, que no contraposin la utopia i la realitat; és com posar-nos a dissenyar unes noves regles de joc net que cerquin lligar la llibertat amb la solidaritat. El nostre repte és com dissenyar amb el màxim de coherència i concreció una utopia realitzable, que tingui en compte la globalitat i complexitat del món actual, però que proposi (centenars, milers) de mesures concretes afavoridores de la llibertat i de la solidaritat dels individus, de les nacions i de les col·lectivitats (polítiques, judicials, econòmiques, empresarials, sindicals, educatives, culturals, mèdiques, associatives lliures...).

La mort de les ideologies ens permet retornar al sentit de la realitat. Però la consciència ètica, quan es desperta, ens empeny a proposar una transformació d'aquesta realitat.

La mort de les utopies idealistes ens condemna a ser escèptics dels «messianismes».

però ens empeny a ser creatius, intel·ligents, innovadors en la principal recerca i empresa: la de sortir del genocidi que estem practicant a milions de persones en el gran camp de concentració del Món (Tercer, Quart...?) que hem muntat les democràcies del segle XX. Democràcies d'Est o d'Oest que, tant de bo, algun dia seran jutjades per les generacions futures com a cultures bàrbares i exterminadores, criminals i genocides. Mirem-ho fredament, com si vinguéssim d'un altre planeta: un sistema que té aliments per a tothom permet que sense benefici per a ningú es

condemni a misèria i mort a milions de persones humanes (guerres, fam, contaminació). Estem en el «Segle de les Tenebres» i hem entronitzat la «Deessa de la Irraó». Estem crucificant la humanitat amb l'absurda creu de la lluita est-oest i nord-sud, que a ningú no beneficia.

Les estructures econòmiques i polítiques muntades pels poders fàctics estan ancorades en situacions anteriors de manca de recursos en les que consideraven que la solidaritat humana anava contra la llibertat (de la seva riquesa). D'altra banda les veus ètiques es complauen només en la crítica, la denúncia o, en el pitjor dels casos, en la «caritat tranquil·litzadora». A problemes globals i complexos cal propostes globals, complexes i concretes. No n'hi ha prou amb denúncies, crítiques, caritats o lamentacions. No n'hi ha prou amb localismes, provincianismes i alternativismes unitemàtics, dogmàtics, parcialistes... La intel·ligència que apliquem per guanyar-nos la vida, per fer progressar una empresa, per fer un invent, per expressar els nostres sentiments en art... no hem sabut encara aplicar-la a la «gran vida, a la gran empresa, al gran invent, al millor art». Hi ha escoles i universitats d'especialistes, d'unitemàtiques, d'unidisciplines... però la persona humana i el món d'avui no poden ser compresos ni articular-se fora d'una visió interdisciplinària, global complexa... «Pensar globalment quan actuem localment i reflexionar localment tot actuant globalment».

Els qui començaren a desvetllar la consciència pública de que calia un canvi de sistema 10 o 20 anys abans de la «transició», eren, a més de perseguits i engarjolats, considerats com a bojos, irresponsables i utòpics. Però, malgrat tot, arribà part del que havien desitjat. Avui, molts dels lluitadors del franquisme, o del maig del 68 consideren una bojeria proposar l'aprofundiment de la democràcia (superació dels poders fàctics anti Estat de Dret, superació solidària de la marginació en una societat amb excedents, creació de noves regles de joc net nacionals o internacionals...). Però, tard o d'hora, l'absurditat dels sistemes actuals «necessitarà» un canvi per permetre la supervivència de la humanitat. Desvetllar-nos la consciència drogada per la «democràcia formal» i dissenyar creativament, però seriosament, noves propostes globals és avui la nostra responsabilitat. Estarem a punt quan arribi l'hora? Tindrem a punt una ruptura innovadora? O, deixarem que una nova «transició» faci creure que «tot ha de canviar perquè res no canviï».

Martí
del Centre d'Estudis Joan Bardina

SET ESTRATÈGIES DESCENTRALITZADORES

Carol Moore

Podem afirmar que, normalment, ens hi mirem força a l'hora de publicar algun article, ja sigui original o bé traduït. En aquest cas, tot i que sembli el contrari ho hem fet en escriure. Certament, la densitat d'idees abocades en poques línies, un aparent simplisme gairebé pamfletari i un caos sintàctic de difícil traducció, no són arguments gaire encoratjadors per oferir-vos. Però en el fons, tenint en compte el camp ideològic d'on prové i previnguts amb aquest breu comentari, possiblement podrem trobar-hi alguna idea aprofitable (més de les que pugui semblar a primer cop d'ull) per incorporar al nostre discurs. Tot plegat, ànims i sigueu indulgents. Ha estat publicat a la revista IFDA Dossier núm. 65, maig/juny 1988.

1. CONSENS ENS PRINCIPIS COMUNS

Un acord bàsic mínim entre descentralistes de totes les tendències (llibertaris, anarquistes, monàrquics, bioregionalistes, verds, geòrgistes, feministes radicals, voluntaristes, etc.) en la filosofia i en l'estratègia. Els «tres principis claus» que suggereixo: la recerca de la veritat; la llibertat de viure a la llum de la pròpia veritat i resolució per conflicte no-violent entre diferents versions de la veritat. La meta política hauria d'ésser la llibertat per crear comunitats autònomes (que puguin entreteixir-se i confederar-se regionalment per resoldre conflictes o problemes comuns); institució de la resolució per conflicte no-violent; sancions i defensa, i l'abolició de les nacions-estat. L'estratègia hauria de ser radical, enfatitzadora; retirada del consentiment de la nació-estat a través de la desobediència civil, la no cooperació i la secessió. Hauria de ser no-violent per permetre un màxim de participació de tothom, per evitar que els masclistes exerceixin cap domini i per guanyar la solidaritat de les masses, a l'hora que per evitar una orgia de violència governamental contra els ressis-

2. ENFATITZAR LA CONSCIÈNCIA I EL PROCÉS

Un canvi radical i permanent només vindrà de l'elevació de la consciència personal i d'un millorament en els processos de les relacions d'uns amb d'altres. Això és bàsic per reestructurar les nostres institucions polítiques. Hem d'aprendre a actuar des d'una consciència elevada (llibertat, tolerància,

amor, acceptació, consciència, cooperació), i no des d'una baixa competitivitat. Homes i dones s'han d'alliberar dels vells estereotips socials per esdevenir ells mateixos de la forma més completa. Els processos de grup haurien d'ésser oberts i honestos, igualitaris, buscant el consens, amb lliure ús de la mediació i de les tècniques de resolució de conflictes.

3. EDUCAR ENVERS LA MASSA CRÍTICA

Repetir el missatge en cada context possible per tal de construir una massa crítica, conscient i activista, que eventualment conduirà cap a una cultura política descentralista. Els esforços educacionals inclouran tant els fóruns estàndars, com ara publicacions, grups d'estudi, conferències, les arts, així com campanyes de partit per a l'educació a través de l'acció com es descriu més endavant.

4. ORGANITZAR LOCALMENT/ CONSTRUIR LA COMUNITAT

Això és en gran manera concomitant amb el nostre objectiu descentralista, facilíssim i molt poc car d'organitzar, i ens permet començar a crear les nostres alternatives immediatament. És important infundir un sentit de lloc, de característiques geogràfiques-ecològiques particulars de respecte real i amor per la pròpia comunitat i «bioregió», de tal manera que els individus puguin traslladar les seves lleialtats comunitàries naturals de la nació-estat no natural a la comunitat natural.

Estructures polítiques alternatives (o governació paral·lela) que facin servir només sancions no-violentes (piquets, boicots), poden servir com a exemple d'alternatives polítiques, ser complementàries als esforços per escollir individus per a càrrecs locals i, eventualment, substituir, en cas que sigui necessari, governs locals.

6. PREPARAR PER A LA RESISTÈNCIA NO-VIOLENTA

Aprendre i practicar l'organització no-violenta i l'acció treballant amb la pau, grups mig ambientals i «de justícia social» que no practiquin, mentre que se'ls ensenya alternatives descentralitzadores. Organitzar les pròpies accions al voltant de temes d'importància local. Enfatitzar particularment la resistència als impostos i les tècniques de la no-cooperació absoluta i de la resolució no-violenta dels conflictes, tot reconeixent que estem tractant de guanyar-nos la gent, fins i tot les élites, no únicament el forçar l'intent d'oligar-los a acceptar la nostra visió o els nostres objectius radicals.

7. RECONÈIXER PATRONS DE COMPORTAMENT ALTERNATIUS I SER OPORTÚ

L'agilitat de moviment des del programa constructiu cap a la resistència i secessió depèn de la rapidesa que les nostres idees arrel·lin, en quant de temps el govern comenci a empipar-nos i quina crisi econòmica i política tingui lloc. Debem recordar que qualsevol cosa és possible i ser flexibles. Els guions alternatius comprenen el patró GRADUALISTA/REFORMISTA, possiblement les condicions mundials donades menys provables i la reticència de la gent a canviar les institucions radicalment sin no se'ls força a fer-ho; patró de COMPORTAMENT DE CRISI, al qual una sèrie de crisis econòmiques i politico-militars radicalitzin la gent de tal manera que estiguin preparats per mirar seriosament cap a alternatives descentralitzadores; i patró POST-CATÀSTROFE, al qual el màxim col·lapse econòmic mundial, o bé la guerra nuclear massiva entre les superpotències, afebleixin de tal manera el sistema de nacions-estat que tinguem descentralització «de facto», que pugui ser mantinguda tot continuant l'evolució sobre la moralitat i els beneficis del descentralisme.

EN RESUM: Hi ha molt a fer i poc temps per fer-ho. Així, doncs, **SOM-HI**.

5. CREAR INSTITUCIONS ALTERNATIVES

Especialment comunicacions alternatives, xarxes de publicacions, entramats telefònics, xarxes de computadores, distribució de vídeos i films, ràdio legal i pirata i emissions de televisió. Xarxes comercials de negocis alternatius, individuals o bé organitzacions que donin suport a l'activisme i facilitin la creació de corrents alterns (especialment la permuta computeritzada) i de resistència als impostos.

A756
3TK2

EUROPA: DISCRIMINACIÓ LINGÜÍSTICA ENTRE ELS FUNCIONARIS EUROPEUS

Totes les decisions oficials dels òrgans de la Comunitat Europea (Consell, Parlament, Comissió) haurien de ser, en principi, accessibles a cada ciutadà de la Comunitat i, per tant, disponibles en forma de documents en totes les llengües oficials: alemany, anglès, danès, espanyol, francès, grec, holandès i portuguès.

És el preu que cal pagar per a garantir una informació democràtica a tots els ciutadans europeus que es troben dividits per llengües i cultures diferents. Això mentre no s'ensenyi a les escoles una segona llengua comuna que posi en peu d'igualtat tots els europeus.

A nivell d'institucions europees, cada funcionari té oficialment el dret d'expressar-se en la llengua materna, encara que ha de conèixer, com a mínim, una altra llengua de la comunitat. No obstant, l'eficàcia i la rapidesa en un treball postulen opcions racionals que sovint signifiquen escollir arbitràriament una sola llengua de comunicació: l'anglès o el francès.

Per la senzill raó que hom tendeix a adaptar-se al principal denominador comú lingüístic, sigui d'acord amb la implantació de l'administració (el francès a Brussel·les, Luxemburg, Estrasburg) sigui d'acord amb el domini en l'activitat transnacional (l'anglès en economia i per la comunicació internacional), hom crea unes *tendències lingüístiques discriminatòries* envers aquells que han d'expressar-se o redactar en altres llengües.

D'això se'n deriva que els qui poden utilitzar la llengua materna en llurs activitats professionals i quotidianes gaudeixin d'una situació privilegiada. Són més ràpids i eficaços perquè han de fer menys esforços que aquells col·legues que es veuen obligats, o bé a fer traduir els seus treballs, o bé a intentar redactar-los directament en la llengua estrangera.

A més, són més sol·licitats dels seus superiors per una gran majoria de treballs —traducció naturalment exclosa— ja que són els col·laboradors als quals hom pot confiar les tasques urgents.

En els mitjans europeus, i això NO ÉS CAP SECRET, la major part d'informes, anàlisis i articles elaborats per les institucions són preferentment redactats en anglès o francès pels anglòfons o francòfons. A nivell de comitès

o grups de treball amb experts nacionals, la majoria de reunions es desenvolupen solament en dues o tres llengües, sobreenteses, a manca d'intèrprets disponibles. En les reunions d'informació i de coordinació de treball de caràcter intern, on no existeix cap intèrpret, la comunicació es porta a terme, en la majoria dels casos, en anglès o francès, la qual cosa constitueix una DOBLE DISCRIMINACIÓ per a aquells que no poden utilitzar la llengua materna per defensar els seus raonaments.

Un fenomen típic és el fet que les actes de les reunions, especialment les del Consell de Ministres, són redactades habitualment en francès pels informadors o secretaris (així es pretén disposar ràpidament d'una versió apta per a informació, correcció i circulació). El resultat és que tots els serveis de traducció del Consell de Ministres, a excepció del francòfon, es veuen obligats a traduir-les. Així mateix, en les reunions del Secretariat General i de portaveu de la Comissió, la necessitat d'una comunicació ràpida determina sovint l'ús d'una sola llengua, el francès, la qual cosa constitueix un handicap per als qui no tenen aquesta llengua com a pròpia.

Per a la informació interior dels funcionaris europeus, l'administració comunitària cada dia més tendeix a emprar una o dues llengües (el francès i sobretot l'anglès) i extraordinàriament amb traducció a altres llengües, segons la importància del document i eventualment antenent a peticions internes.

Això és així també per als sindicats, els quals publiquen generalment els fulls d'informació, únicament en dues llengües: francès i anglès. Per una part cal preguntar-se si els anglòfons no coneixen prou el francès, i viceversa; per l'altra, aquesta tendència d'emprar dues llengües de treball reforça la doble discriminació ja esmentada.

El fet que el funcionariat europeu recorri a una o dues llengües nacionals específiques per raons de cost i temps, seria justificable si això no es tradueix a mitjà o llarg terme, en un fet negatiu per a Europa. La transmissió de les riqueses culturals, la formació i l'educació rebudes, l'enginyositat i la innovació tècnica, juguen cada dia més en un sol sentit. Per comprendre-ho és suficient constatar el minvat nivell d'intervenció dels no anglosaxons en ocasió d'una reunió internacional sense intèrprets que es desenvolupi exclusivament en anglès.

Les llengües poc o gens utilitzades en la comunicació perden tota influència política, econòmica i cultural.

Per altra banda, hi ha el perill (susceptible de transmetre's al conjunt d'europeus) que aquells la llengua materna dels quals ha esdevingut el vehicle de comunicació, no vegin la necessitat d'aprendre i aprofundir-ne d'altres. Per aquesta raó, rarament llegeixen

diaris, llibres o documents escrits en altres llengües; en conseqüència, estan menys al corrent dels fets, dels problemes i dels interessos vitals dels altres grups culturals i lingüístics. Però malgrat que llur coneixement dels problemes dels altres països és només superficial, són ells els qui més sovint agafen la tasca de redactar un document, una proposta, etc.

Finalment, hi ha un *factor psicològic* molt important, el qual, a llarg terme, pot esdevenir la causa d'una confrontació entre els diferents grups lingüístics en el si de les institucions europees. Les persones que quotidianament han de fer esforços per treballar amb una llengua estrangera suporten una gran tensió que deriva en esgotament i nerviosisme, també en frustració, pel fet de veure's corregits pels col·legues anglòfons i francòfons. Els seus esforços lingüístics, davant llurs col·legues privilegiats, no són reconeguts ni compensats pels superiors en forma de promoció.

Aquesta divisió en dos grups de funcionaris; privilegiats i discriminats lingüísticament, pot engendrar una competència deslleial i provocar de mica en mica un clima de tensió entre col·legues que ofegui una col·laboració constructiva i fructífera entre les diferents nacionalitats i entre els grups lingüístics.

Som a temps de pensar en les possibilitats de recórrer amb vistes al futur, a una llengua de comunicació, neutral i ràpidament assimilable.

Les institucions comunitàries, quines iniciatives han pres per intentar resoldre aquest greu problema? Per què no organitzar sota control científic, *cursos d'Esperanto* amb personal voluntari? Les posicions clau de l'administració comunitària no són ja en mans dels anglòfils i dels francòfons?

Brussel·les, juliol 1987
Un funcionari europeu

CONCLUSIONS DE LA SEGONA TROBADA SOBRE EL VOLUNTARISME

El dia 15 de maig, vam realitzar en el Centre Permanent de Cultura Popular la segona trobada amb diferents entitats que, com nosaltres, estan interessades en aprofundir el tema del voluntarisme.

Reproduïm, tal com ja vam fer-ho amb l'anterior reunió (VIA FORA! núm. 17), el contingut i les diferents propostes d'aquesta trobada.

Cal recordar que aquesta activitat està emmarcada dins d'un procés més ampli que desembocarà aquest estiu en l'organització d'un Camp de Debat Internacional (21 a 28 d'agost).

El que en un principi era un debat entorn d'una activitat concreta com és ara el voluntarisme (aparentment supeditada a una altra molt més prestigiada socialment: el professionalisme), amb l'intent de retrobar el seu lloc i el seu paper dins un procés general de transformació social, ha anat generant, després de força hores de discussió al llarg de mesos, uns punts bàsics per a una transformació social a partir de les actituds individuals. D'alguna manera, doncs, s'ha invertit l'ordre del discurs, alhora que s'ha situat en un segon pla el paper de l'actitud professionalista.

El conjunt d'idees sobre les quals treballem en aquest moment del debat pot esquematitzar-se mitjançant tres nivells i un corol·lari. Aquests nivells són l'individual, el col·lectiu i el comunitari o global.

PRIMER NIVELL

Aquí és on trobem les actituds de l'individu, és a dir, els motius que l'impulsen a actuar d'una manera determinada, les finalitats que vol aconseguir amb els seus actes. Aquest tema permet diferents punts de vista.

Ens hi podem acostar, per exemple, amb una visió diacrònica, relacionant, a més, les actituds predominants en cada moment amb la situació social corresponent. No és gaire difícil, així, analitzar la barreja d'esperança, conformisme, il·lusió, deserció, compromís, lassitud, etc. dels darrers anys... i més si hi afegim la decidida intervenció desmobilitzadora de l'estat. Tots aquests canvis, viscuts en un lapse força menor que una vida humana, constaten que el desig o la voluntat de transformació no són patrimoni d'una o altra generació, sinó que aquests es mantenen en potència i cal només (!) despertar vocacions, patentitzar desitjos, manifestar voluntats.

D'altra banda, les actituds individuals fàcilment prefiguren models i aquests poden tenir la seva força didàctica, des de l'home nou de Pau a l'home lliure de Maiakovski, des de la persona alternativa a la persona culturalment activa. Al respecte, pot ser útil desempolsar aquest últim concepte, segons les pinzellades que van fer-ne ENLLAÇ en el calendari del 1985:

«Des de sempre hem treballat colze amb colze amb persones preocupades per una transformació personal i del seu entorn. Fa un any que intentem definir el que entenem nosaltres per persones culturalment actives. Aquest reguitzell de característiques que anomenem a continuació volen ser només una fita a assolir i uns punts de referència per a aquells que ens esforcem tossudament a contracorrent.

»Una persona culturalment activa està arrelada i vinculada al seu entorn, amb voluntat de participar en la transformació del seu poble, sabent quina funció ha de complir dins la col·lectivitat. S'enfronta davant el fet cultural i intenta canviar-lo amb l'objectiu d'acostar-se cap a l'alliberament personal i col·lectiu. Està interessada tant pels problemes concrets del seu entorn com pels grans afers del món d'avui; aquesta preocupació la porta a treballar per l'Europa dels pobles, veient la necessitat de destruir l'estructura dels estats actuals. Porta coherentment a la pràctica una sòlida base teòrica reforçada constantment per aquella; així la seva voluntat li fa implicar-se, responsabilitzar-se en tasques que considera necessàries, sentint-se protagonista i defugint del protagonisme, coneixent les pròpies limitacions i intentant eixamplar-les. Aquest esperit inconformista i crític li fa qüestionar i posar en dubte tots els dogmes socials, institucions i accions dutes a terme al si del poble, per donar-hi respostes que puguin ser assumides per amplis sectors de la societat. Això ho fa amb alegria i imaginació i, sobretot, sense por.

CENTRE PERMANENT DE CULTURA POPULAR

L'ENCANTADA I EL MORO, ELS GEGANTS DE GUARDIOLA DE FONT-RUBÍ

Com ja us vam informar en l'anterior FULL INFORMATIU (núm. 27), un grup de joves del municipi de Guardiola de Font-rubí amb l'assessorament d'Enllaç, s'ha engrescat a realitzar els gegants del poble.

Pràcticament hi estan treballant des de començaments d'any i és previst que s'estrenin durant la Festa Major d'estiu, aquest proper mes d'agost.

Les tècniques emprades són tradicionals: estructura de fusta, xarxa metàl·lica i cobriment de pasta de paper amb acabament de tela encolada.

En aquests moments —mes de maig, juny— està a punt d'iniciar-se la confecció dels vestits, així com l'afinament dels rostres.

També us dèiem a l'anterior FULL INFORMATIU que pròperament us parlariem sobre aquests dos nous personatges de Guardiola de Font-Rubí.

Doncs bé, es tracta de l'ENCANTADA i el MORO. Diuen les llegendes que hi havia una princesa que vivia al castell de Font-rubí. A l'època de la invasió musulmana, i per tal que els moros no poguessin raptar la princesa, un bruixot la va encantar i la van transformar en serp. Així, d'aquesta manera el poble va poder gaudir *in eternum* de la seva estimada princesa.

Ara bé, diuen també que a la mitja nit de la diada de Sant Joan, tothom que vagi al castell de Font-rubí sense por podrà veure la princesa.

Ja ha sabeu. Cal però, abans, encoratjar-se molt si voleu conèixer la princesa de veritat aquesta propera nit de Sant Joan. Per als porucs o els qui no puguin anar a veure-la, podeu venir a conèixer-la a aquesta Festa Major.

DISCUSSIÓ I PREPARACIÓ

El propassat diumenge, dia 15 de maig, va tenir lloc en el Centre Permanent de Cultura Popular la 2ª Trobada amb entitats sobre el voluntarisme.

Com hem vingut informant darrerament, aquest acte forma part d'un procés més general que acabarà en l'organització del Camp de Debat Internacional sobre el voluntarisme (21 al 28 d'agost d'enguany).

En aquests moments el procés de reflexió/discussió el situem fonamentalment a nivell d'entitats culturals que, com nosaltres estan especialment sensibilitzades per aquest tema, a banda de diferents col·laboracions a nivell personal.

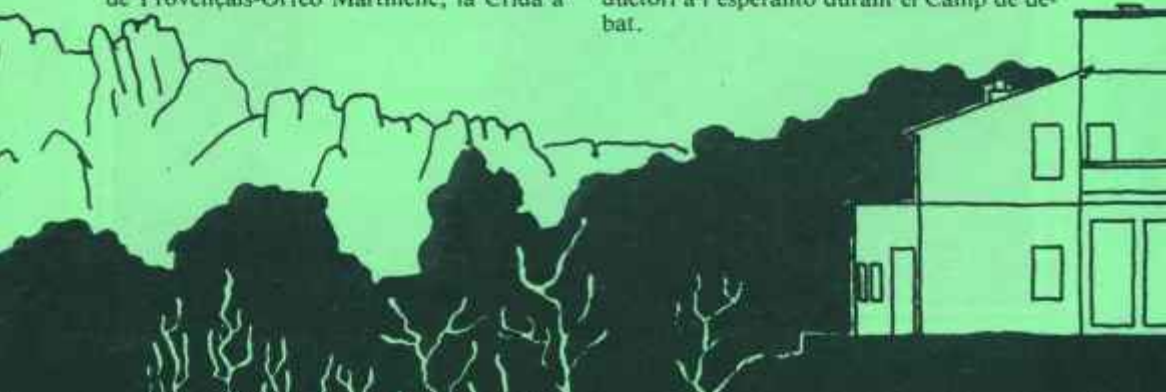
Fins ara, les entitats que han manifestat interès i/o han col·laborat directament són: el Centre d'Estudis Joan Bardina, la Fundació Tercera Via, el Centre Moral de Sant Martí de Provençals-Orfeó Martinenc, la Crida a

la Solidaritat, el Grup de Recerca de Cultura Popular de Ponent, la Cooperativa La Plana, el SIPAJ, el Servei Català de Camps de Treball, l'Assemblea Verda, el Bosc Verd, i el Centre d'Esperanto de Sabadell.

Un resum del contingut del que s'ha anat discutint és publicat en el VIA FORA! núm. 17 pel que respecta a la primera trobada (20 de març 1988), i en el VIA FORA! núm. 18 pel que fa a la segona (15 maig 1988).

A banda de continuar aprofundint en el tema, es va concretar una propera reunió —dins de la primera setmana de juliol—, per tal de posar fil a l'agulla pel que fa a l'organització concreta del Camp de Debat Internacional.

Així mateix, el Centre d'Esperanto de Sabadell va proposar i es va responsabilitzar de l'organització i realització d'un curs introductori a l'esperanto durant el Camp de debat.

VOLUNTARISME

CAMP DE DEBAT INTERNACIONAL

CALENDARI

21 d'agost, diumenge
durant tot el dia, arribada al CPCP i
benvinguda
a les 6, presentació mútua i del
Camp.

del 22 al 26
sessions de treball

27, dissabte
conclusions i cloenda.

28, diumenge
celebració final del 15è aniversari
d'ENLLAÇ.

El Camp de Debat es desenvoluparà en sessions de treball de matí i de tarda.

SESSIONS DE TREBALL DE MATÍ

De 2/4 de 9 a 2/4 d'11
temps destinat al treball físic per
acondicionar els exteriors del CPCP,
sobretot enjardinant zones de con-
versa a l'aire lliure.

de les 11 a la 1
discussió a l'entorn del voluntarisme
segons el qüestionari elaborat con-
juntament amb les entitats civiques i
culturals col·laboradores.

SESSIONS DE TREBALL DE TARDA

a les quatre
presentació d'entitats, projectes, ini-
ciatives, etc., tant catalanes com
estrangeres, mogudes per una acti-
tud voluntarista.

després
exposicions, xerrades, projeccions,
visites... que ajudin a conèixer la re-
alitat catalana emmarcada dins el
context europeu.

Aquest CAMP DE DEBAT INTERNACIONAL tindrà lloc en el Centre Permanent de Cultura Popular, barri dels Pujols, municipi de Guardiola de Font-rubí del 21 fins al 28 d'agost d'enguany.

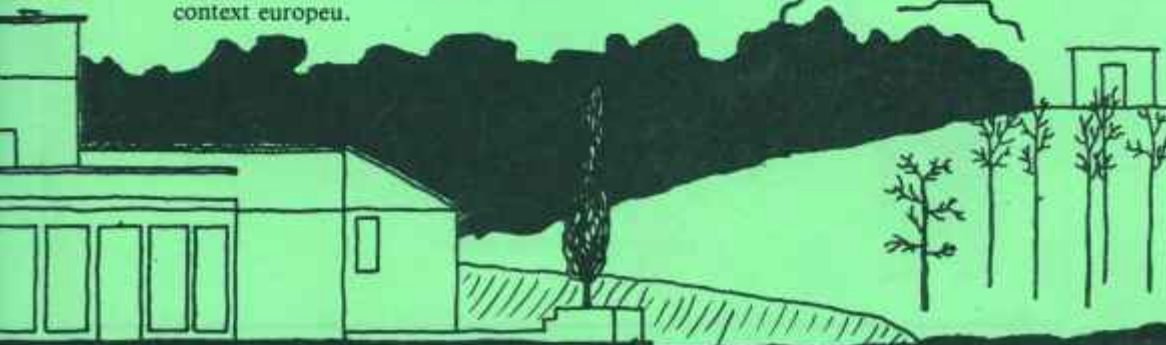
Es tracta de la realització de l'última fase del procés de discussió al voltant del voluntarisme, amb els següents objectius bàsics:

— Debatre, valorar i potenciar el voluntarisme com a actitud i eina d'alliberament social i cultural de les persones i dels pobles, dins d'un clima d'intercanvi entre gent d'arreu del món.

— Aprofundir en el coneixement dels Països Catalans, nació europea sotmesa pels estats espanyol i francès, que cerca la seva plena realització en el marc de l'Europa de les nacions.

A més de les activitats induïdes pels objectius bàsics, en preveiem de paral·leles, les quals us comentarem tot seguit en parlar de les sessions de treball.

Tant el debat previ com el Camp, són activitats emmarcades dins el quinze aniversari d'ENLLAÇ, la celebració del qual tindrà lloc l'últim dia del Camp.

LA VIOLENCIA EN EL TERCER MILenio

CONTENIDO

El estudio de la violencia en el Tercer Milenio: un desafío metodológico

El estudio de la violencia en el Tercer Milenio: un desafío metodológico

El estudio de la violencia en el Tercer Milenio: un desafío metodológico

El estudio de la violencia en el Tercer Milenio: un desafío metodológico

El estudio de la violencia en el Tercer Milenio: un desafío metodológico

El estudio de la violencia en el Tercer Milenio: un desafío metodológico

El estudio de la violencia en el Tercer Milenio: un desafío metodológico

El estudio de la violencia en el Tercer Milenio: un desafío metodológico

El estudio de la violencia en el Tercer Milenio: un desafío metodológico

El estudio de la violencia en el Tercer Milenio: un desafío metodológico

El estudio de la violencia en el Tercer Milenio: un desafío metodológico

El estudio de la violencia en el Tercer Milenio: un desafío metodológico

El estudio de la violencia en el Tercer Milenio: un desafío metodológico

El estudio de la violencia en el Tercer Milenio: un desafío metodológico

El estudio de la violencia en el Tercer Milenio: un desafío metodológico

El estudio de la violencia en el Tercer Milenio: un desafío metodológico

El estudio de la violencia en el Tercer Milenio: un desafío metodológico

El estudio de la violencia en el Tercer Milenio: un desafío metodológico

El estudio de la violencia en el Tercer Milenio: un desafío metodológico

El estudio de la violencia en el Tercer Milenio: un desafío metodológico

El estudio de la violencia en el Tercer Milenio: un desafío metodológico

El estudio de la violencia en el Tercer Milenio: un desafío metodológico

promotora de cultura popular

«Sap donar alternatives i ser ella mateixa una alternativa en quant al seu propi modus de viure. En un món en crisi redescobreix antics valors i en cerca de nous, relacionant-se amb naturalitat i donant-se als altres lliurement.»

Una tercera aproximació al tema podem fer-la vinculant les actituds amb els valors essencials que les configuren. Octavi Fullat, en diversos escrits, ha donat a conèixer una proposta de valors alternatius als imperants actualment en la societat.

Entre d'altres, esmenta els plaers dels sentits; la protesta utòpica contra les ideologies; l'acceptació dels límits de l'home, la comunicació amb els individus més pròxims dins l'espai i el temps... i afegeix que «no pretenem ésser res més que uns valors circumstancials mentre esperem la possibilitat real de regir-nos per valors més entusiasmants com són la llibertat, la igualtat i la fraternitat, que, ara per ara, són només «valors parany» al servei de les passions de poder i de riquesa dels importants d'aquest món.

SEGON NIVELL

Un cop l'individu es descobreix a si mateix, sap més o menys què vol i adopta una actitud diguem-ne voluntarista, interactua solidàriament amb els altres. Entrem dins l'àmbit col·lectiu.

És aquí on apareixen les relacions interpersonals, marc educacional per excel·lència. També és aquí on es veu la necessitat que els

diversos grups es dotin d'instruments o de mecanismes per tal d'actuar òptimament de cara a aconseguir llurs objectius alliberadors. Aquestes eines poden anar des de l'establiment de xarxes d'informació fins a la confederació en iniciatives concretes. Tot plegat, l'ajut mutu es presenta com a eix d'aquesta actuació col·lectiva, dins d'una perspectiva autogestionària.

TERCER NIVELL

Les actituds i accions dels anteriors nivells, sorgides de i dirigides cap a l'individu i el seu medi, necessiten un marc de referència per poder ser vehiculades, per transcendir l'activisme, per connectar amb un canvi social profund. Aquest és el significat de l'aforisme *pensar global i actuar local*. En aquest sentit, caldria que tota actuació s'emmarqués i no perdés de vista un projecte de canvi global de la societat, projecte que alhora cal anar fent mentre «actuem localment».

COROL·LARI

De tot això se'n desprèn la necessitat ineludible de viure la independència, d'assaborir-la com a característica essencial de les persones i dels pobles, de veure-la en concomitància amb l'actitud voluntarista, amb l'autogestió, i amb qualsevol disseny social alliberador. **Independència** que alhora ha de partir i ha de dur cap a la solidaritat entre individus, col·lectius i nacions.

SERVEI CIVIL INTERNACIONAL SERVEI CATALÀ DE CAMPS DE TREBALL

Enllaç, quan parlem del SCI-SCCT, ens ve d'una manera espontània el record de dos anys de treballs, d'esforços, de comunicació i d'una gran satisfacció personal i col·lectiva.

Va ser en estreta col·laboració amb el SCCT que el 1983 i 1984 es van portar a terme vuit camps de treball internacionals de quinze dies cadascun que ens permeteren aixecar i fer realitat el Centre Permanent de Cultura Popular en els Pujols, municipi de Guardiola de Font-rubí. Enguany, també amb la col·laboració del SCI-SCCT, realitzarem el proper mes d'agost el Camp de Debat Internacional sobre el voluntarisme.

El Servei Civil Internacional (SCI) nasqué en acabar la Primera Guerra Mundial, a partir del retrobament de persones que creien que la Pau no era solament un ideal, sinó que podia ser una realitat si tots junts es posaven a treballar i crear així les bases de solidaritat entre els pobles que impedissin noves guerres en el futur.

Així, l'any 1920 un primer Camp de Treball Internacional reuni prop de Verdum (França) homes i dones de diferents països —que pocs anys abans havien estat combatent-se al front de guerra— per emprendre un treball de reconstrucció d'aquella zona tan devastada per la guerra. Era la primera temptativa de reconciliació per mitjà d'un servei pràctic i no-retribut. A partir de 1924 s'elaborà la idea de proposar un servei social internacional com a solució de recanvi constructiu a la preparació de la guerra.

És als anys 30 quan aquesta iniciativa es consolida i es crea el Servei Civil Internacional, amb un estatus legal. Mentrestant s'anava treballant en accions molt diverses, especialment en casos d'urgència, com el 1928, quan 710 voluntaris vinguts de 29 països treballaren a Liechtenstein col·laborant en la recuperació del territori després d'unes inundacions i prevenint així una migració massiva d'agricultors. Durant els hiverns dels anys 34-35-36 voluntaris hindús, amb el suport de voluntaris europeus, entre els quals hi havia Pierre Ceresoles, van ajudar en la reconstrucció dels seus propis pobles després del terrible terratrèmol de Bihar (Índia).

Des d'aleshores el moviment no ha deixat de créixer i les intervencions s'han multiplicat i diversificat en funció de les necessitats que han anat sorgint.

En vista d'aquest desenvolupament i per a una millor eficàcia de les accions, el SCI s'ha anat estructurant i així de mica en mica han anat naixent grups o branques als diferents països, especialment després de la Segona Guerra Mundial, essent nosaltres el SCI-SCCT un dels grups més joves de tots (de moment). El SCCT fou fundat el 1982 i esdevingué el grup català del SCI el 1984.

FINALITATS

El SCI, en la creença que tothom és capaç de conviure amb l'altra gent respectant-se mútuament i sense recórrer a la violència per a resoldre els conflictes entre nacions, comunitats o individus, treballa per PROMOURE LA PAU.

El seu treball es basa a;

— **Donar suport a accions** que promoguin el desenvolupament d'un model de vida basat en la solidaritat internacional, la justícia, l'entesa mútua, la participació política a tots nivells, i un respecte per als individus tal com està disposat en la Declaració Universal dels Drets de l'Home.

— **Organitzar accions de treball voluntari** en cooperació amb les comunitats locals en cas de necessitat, reconeixent la funció socio-pedagògica d'aquest servei destinat a encoratjar l'entesa i l'autodisciplina.

— **Difondre per mitjà del treball pràctic**, per sobre de les barreres que separen la gent, un nou sentiment que farà que el concepte de violència sigui cada cop menys acceptable, i la degradació de la dignitat humana, impossible.

— **Treballar per a la creació d'un servei voluntari internacional** que fomenti una major confiança entre les nacions i promoure l'establiment de serveis alternatius per als Objectors de Consciència que arribin a substituir el servei militar.

— **Treballar per assolir canvis positius** en les estructures injustes que existeixen en la societat i que divideixen la humanitat.

— **Encoratjar i experimentar noves formes de vida** en comú amb els objectius d'aprendre a ésser tolerant i el qüestionament de les nostres pròpies actituds.

El SCI està obert a tothom que accepti els seus principis, sense cap distinció de sexe, raça, religió o nacionalitat.

(extracte de la Constitució Internacional del Servei Civil Internacional —SCI—)

EL SCI AVUI

Actualment el SCI té vint-i-tres branques i grups a Europa Occidental, Àsia i Nord-amèrica, així com programes de voluntariat a curt, mig i llarg termini en cooperació amb organitzacions semblants a Àfrica, Est d'Europa i Amèrica Llatina. La major part dels projectes estan organitzats a nivell internacional (p.e. seminaris,...) i contactes amb organismes supra-nacionals (UNESCO, Consell d'Europa, Fòrum Europeu de la Joventut).

Les diferents branques i grups del SCI estan registrades com organitzacions no-governamentals sense afany de lucre, a cadascun dels respectius països i a nivell internacional el SCI té estatus consultiu amb la UNESCO i el Consell d'Europa.

El fet de ser una organització eminentment internacional ha portat a la creació de comissions especials sobre temes concrets que coordinen el treball que es fa a les diferents branques nacionals. Així, el SCI té comissions de treball com la d'intercanvis i cooperació amb països de l'Est d'Europa, la de Solidaritat amb Àsia-Àfrica i Amèrica Llatina, Atur Juvenil, Objeció de Consciència.

QUÈ ÉS EL SCI-SCCT?

Seguint la filosofia del SCI, el nostre principal objectiu és promoure el treball voluntari com a col·laboració en la lluita per la Pau i per la solució dels problemes de marginació que afecten els individus i comunitats concretes de la nostra societat, denunciant la realitat i les situacions d'injustícia allà on calgui.

El SCI-SCCT vol, per això, oferir els seus serveis a tots aquells grups que necessitin voluntaris per a la realització de projectes concrets de tipus social, de desenvolupament d'alternatives per la Pau, de consciència ecològica, etc. També volem ser una

SCI INTERNATIONAL
SOLIDARITY CAMPAIGN
WITH **SWAPO**

...cada terra fa la guerra.

oferta, al mateix temps, per a tots aquells que creuen que és possible amb l'esforç de tots plegats millorar el nostre món, convivint amb gent d'altres països. Tot i que la nostra activitat se centra en l'organització de Camps de Treball (especialment a l'estiu però també al cap de l'any, tant a curt, mig i llarg termini), també hi ha la possibilitat de participar activament en el SCI-SCCT a través d'algun dels grups de treball existents que tenen com a finalitat treballar per assolir els objectius del SCI abans esmentats:

Grup Est/Oest (OEOE): Dóna informació sobre els països de l'est als voluntaris interessats a realitzar-hi un Camp de Treball. Organitza Camps de Treball bilaterals. Aquest mes d'abril passat s'ha celebrat a Bulgària la reunió de la Comissió Est-Oest (CCYMSC) del SCI. En aquesta reunió s'ha discutit sobre els intercanvis bilaterals, projectes comuns així com de l'establiment de contactes amb noves organitzacions dels països de l'est.

Es realitzaran Camps de Treball a Bulgària, Hongria, Unió Soviètica, Polònia i Txecoslovàquia. A Barcelona és previst organitzar un Camp de Treball est-oest, concretament serà el segon projecte de CA L'ARNO.

Grup d'ecologia (Rambla Verda): Vol organitzar projectes de defensa del medi ambient i col·laborar amb els grups que estan treballant en aquest terreny.

Grup d'integració (Handiquè?): Organitza projectes d'integració per a disminuïts i potencia la seva participació en Camps de Treball.

El treball es desenvolupa directament amb centres específics de disminuïts a Catalunya i es potencia la seva participació —al seu nivell— com a voluntaris.

Grup «El lloro»: Tracta temes directament relacionats amb l'atur i la joventut principalment en els sectors marginats de la població.

Es tracta de ser present en aquests sectors juvenils, facilitant projectes concrets i col·laborant amb tota una sèrie d'iniciatives d'ocupació juvenil, com per exemple «joves contra l'atur».

Així mateix participa en la Comissió Internacional del SCI per a l'organització de Camps de Treball bilaterals per a adolescents.

Grup de solidaritat: Participa molt directament en la campanya internacional de solidaritat del SCI amb el SWAPO.

Aquesta campanya s'ha iniciat per tal de cridar l'atenció sobre la relació existent entre Europa Occidental i el règim racista de Sud-Àfrica, tot remarcant que l'exèrcit de Sud-Àfrica fa servir material militar fabricat a Europa.

Denunciar la situació gravíssima dels refugiats namibians. El SCI, creu que la lluita en contra de l'apartheid és part d'una lluita internacional més àmplia contra el racisme. Actualment el SCCT té dues prioritats principals: l'enfortiment d'aquests grups així com la seva extensió a comarques, amb la creació i la consolidació de grups locals arreu de Catalunya.

EL GABINET D'INFORMACIÓ I ESTUDIS COMARCALS DE CATALUNYA

El **Gabinet d'Informació i Estudis Comarcals de Catalunya (GIECC)** és una entitat que treballa en la investigació i difusió de la realitat comarcal i municipal del nostre país:

- amb una **hemeroteca** on es poden consultar la majoria de les publicacions periòdiques que s'editen arreu de Catalunya (amb més de 250 títols continuament actualitzats)
- amb un servei de **reculls de premsa** especialitzat en l'elaboració de dossiers amb tot el que apareix a les publicacions comarcals sobre un tema determinat
- amb un **arxiu d'institucions comarcals**
- permanentment revisat — on queda reflectida la dinàmica vitalitat dels nostres pobles i comarques (emissores locals, centres d'estudi, associacions culturals, grups ecologistes...)

RECULLS DE PREMSA DEL GIECC

El Servei de **Reculls de Premsa del GIECC** està pensat per a totes aquelles persones i institucions que necessiten una informació completa i actual del que es publica a tot Catalunya, sobre la temàtica de la seva especialitat.

L'equip del GIECC llegeix, cada dia, la premsa d'arreu de Catalunya, i elabora tots els reculls temàtics que té encomanats, a partir del material que hagi sortit en totes les publicacions.

Segons els diferents contractes que el GIECC ha signat amb els subscriptors, aquests reculls de premsa són lliurats el mateix dia, o amb un altre tipus de periodicitat (setmanal, quinzenal, mensual, etc.).

Els Recull de Premsa del GIECC s'editen en forma de quaderns (mida DIN A-4) on es reproduïxen els originals seleccionats, amb la cita de la publicació d'origen i de la data d'aparició. Els textos originals poden ser ampliat o reduïts per a adaptar-los al format dels quaderns, assegurant sempre una perfecta legibilitat.

D'altra banda, la qualitat del material reproductor de què disposa el GIECC permet un alt nivell de fotocòpia de les il·lustracions i gràfics que puguin acompanyar els diferents articles.

HEMEROTECA I ARXIU DEL GIECC

L'hemeroteca i l'arxiu del GIECC són, en primer lloc, l'eina quotidiana de treball dels membres del Gabinet.

Però també volem que sigui un servei obert a totes les persones que s'interessen per la premsa comarcal de Catalunya i per la dinàmica cultural dels nostres pobles.

Fer tant, l'hemeroteca i l'arxiu poden ser utilitzats pels estudiosos dels temes comarcals. Només cal que es posin prèviament en contacte telefònic amb el GIECC per poder concretar el millor moment de consulta d'acord amb els horaris de treball dels membres del Gabinet.

Per a qualsevol informació escriviu o telefonau a: **GABINET D'INFORMACIÓ I ESTUDIS COMARCALS DE CATALUNYA (GIECC)**, c./ dels Almogàvers, 43. Tel (93) 300 00 67. 08018 BARCELONA (el Barcelonès).

QUÈ SOM?

Un grup de persones que globalment compartim les idees i pensaments del mot ecologisme, però preferim no definir-nos ni com a ecologistes ni sota cap altra definició, puntualitzant solament el fet de ser una assemblea on ens trobem, discutim, treballem i relacionem, sense oblidar en cap moment la individualitat i les diferències en matisacions que puguin sorgir entre nosaltres.

Després de moltes hores de reunions, vàrem arribar a plasmar un concepte entorn del qual treballar:

«Crear i difondre idees i formes de vida basades en:

- El respecte a la natura i el propi cos
- L'autosuficiència i la descentralització
- L'antiautoritarisme
- La creativitat i la solidaritat
- El respecte a les minories.»

A continuació resumim una mica la nostra petita història:

El 1981, després d'una assemblea antinuclear de barri, un reduït grup de persones desvinculades de qualsevol organització decideix formar un grup ecologista al barri del Poble (Sagrada Família de Barcelona). Era el 4 de desembre quan neixia l'Assemblea Verda.

Les primeres activitats que es porten a terme són de caire antinuclear, seguint d'altres que reivindiquen un altre tipus de societat sota l'eslògan genèric de «contra el gris de les màquines, verd a la terra». Durant l'any 82 s'enganxa periòdicament un diari-mural, *Terra Verda*, succeït posteriorment per una petita publicació que pretén portar a terme una tasca de divulgació i crítica. Era el novembre de 1982.

Durant l'any 1983 s'obre el primer local al passatge Font. El col·lectiu creix i intensifica la seva actuació al carrer, es munten actes reivindicatius, cinemes fòrum, xerrades, etc. Al mateix temps l'Assemblea Verda participa com a confundadors de l'organització política «Alternativa Verda». Però la contundent desavinència en la línia ideològica i de treball fa que el nostre col·lectiu decideixi abandonar aquesta organització política que continuarà així sense entrebancs la seva línia electoralista.

L'Assemblea continua creixent i el pas de persones de tota mena i d'interessats en portar diverses tasques fa que el local quedi petit, això acaba amb el trasllat a un nou local, durant l'any 84, amb espai prou ampli com per donar cabuda i fer realitat dos projectes d'Assemblea Verda: un local social i cultural alternatiu i una botiga de productes naturals, sota la forma de cooperativa de treball. Som ja al passatge Gayolà, 17.

Ahora es treballa en la formació d'un altre ent que coordini i organitzi els col·lectius ecologistes existents.

A l'inici del 1985, fruit de la «primera trobada d'ecologistes» neix la «Xarxa Ecologista i Alternativa». Assemblea Verda participa en aquesta organització fins que donada la impossibilitat d'obrir noves i creatives vies d'actuació i de treball i la no coincidència ideològica amb el grup dirigent d'aquesta coordinadora se'n desvincula cap a final d'any. A la primavera d'aquest mateix any 1985 obre les portes la botiga «Terra Verda», la realització i pràctica de les idees projectades ocasiona lamentablement friccions personals i ideològiques que generen les primeres desercions i escissions.

El següent any es presenta d'una forma bastant nefasta. Les diferències entre l'Assemblea Verda i la cooperativa-botiga Terra Verda són cada cop més evidents. Els deutes econòmics obliguen l'Assemblea Verda a deixar el local, restant aquest com a «modus vivendi» de dues persones que fins ara la tiren endavant amb un altre caire.

Els esforços per coordinar el moviment ecologista i els problemes interns amb els cooperativistes van crear en aquest any 86 una greu crisi en la dinàmica que es portava.

A l'estiu, un reduït grup de persones ens fem càrrec dels deutes deixats per tots els ecologistes que han passat per Assemblea i centrem totes les forces en la revista *Terra Verda*.

El 1987, després de reflexionar, decidim revitalitzar a poc a poc Assemblea Verda. La revista presenta nova línia i imatge. Amb l'economia sanejada tornem a agafar un petit local al passatge Núria. Tornem a trobar-nos i realitzar les nostres, ara petites, assemblees. Projectes i idees no en manquen i a més tenim unes quantes lliçons ben apreses.

El 1988 es presenta incert, ja que alguns dels membres més actius decideixen crear un altre grup fora de Barcelona, on viuen. Les bones relacions es mantenen i esperem anar coordinant-nos en tot el que pugui representar una alternativa a la societat consumista que ens ha tocat viure.

De moment la revista *Terra Verda* deixa de ser un mitjà de comunicació exclusiu d'Assemblea Verda i el darrer número ha estat realitzat per quatre grups. Esperem conti-

nuar en la línia que hem seguit fins ara i desitgem la vertebració d'un moviment alternatiu prou fort per fer front a les agressions d'aquest sistema social.

ASSEMBLEA VERDA
Ap. Correus 5562
08080 BARCELONA

CONVERSA AMB FÈLIX SIMÓN

LA FURA: gratuït per al Penedès

Dins del panorama de la premsa comarcal, el cas de LA FURA és singular: una publicació amb un alt contingut informatiu i d'opinió, amb un compromís constant amb els lectors i el país i que es distribueix gratuïtament. Tot plegat és prou atractiu com per intentar esbrinar com s'ho fan.

En plenes Fires de Maig de Vilafranca vam anar al cau de LA FURA a parlar amb en Fèlix Simón, coartífex del fenomen, i tot seguit us presentem els seus comentaris.

— *D'on va sortir LA FURA? Per què LA FURA és així?*

— Cal tenir en compte els «antecedents» dels fundadors, dos dels quals ja a les dècades dels cinquantes i dels seixante treballaven en el camp de la premsa comarcal com ara ACCIÓ i TOTHOM. De fet, el tema de la publicitat es va començar a plantejar a l'època del TOTHOM per tal de donar-li una sortida econòmica, de possibilitar-li la subsistència. A partir d'això, i del convenciment que la cultura no s'ha de vendre, es va plantejar fer un gratuït amb continguts.

— *Què és doncs, un gratuït?*

— Un gratuït de premsa és tot allò imprès que es regala, que no es fa pagar, fins i tot si és sectorial com els butlletins de les entitats, tot i que no és ben bé el mateix. Normalment són opuscles publicitaris amb una mica d'informació ciutadana, etc. Aquesta experiència no és nova, ni la va inventar LA FURA, sinó que ens vam inspirar a Europa, on ja hi ha molts gratuïts locals, suplementes de diaris, etc. A Catalunya, la pionera va ser una publicació editada a Tarragona ara fa uns dotze anys. Així, el gratuït és un producte d'una empresa publicitària que busca anuncis, li afegeix informació de serveis, TV, etc., i la regala. Tot plegat amb finalitat lucrativa i prou.

— *Sembla, però, que en aquest sentit LA FURA és un producte singular, si més no pels continguts...*

— Des d'un bon començament ens vam plantejar donar un fort contingut cultural a la publicació. Inicialment ja repartia publicitat i contingut en un 50%. Quan als continguts, d'entrada n'oferia molts de serveis, una mica d'informació i poca opinió, per una qüestió d'estratègia. En una segona eta-

pa va potenciar molt la informació. En la tercera, des de fa dos anys, a més de canviar el format i la presentació ens hem plantejat més l'aspecte de sensibilització, mitjançant col·laboracions habituals, reportatges, dossiers,...

— *A quin contingut cultural et refereixes?*

— En un principi es tractava de donar difusió àmplia a tot tipus d'activitats socioculturals que es fessin a la comarca. Tots sabem que a cada comarca hi ha tres o quatre entitats potents que tenen molt socis, que tenen una economia brillant i que poden donar difusió a les activitats que fan. Però hi ha moltes altres entitats que a penes poden fer-se els seus cartells. L'objectiu era que totes les activitats que es fessin a la comarca poguessin ser compartides per la gent de Vilafranca, del Vendrell o de La Llacuna, per exemple. Aquesta idea la teníem molt clara, fins al punt que si no hi hagués hagut aquest plantejament inicial LA FURA hauria agafat unes altres directrius.

— *Anant contracorrent us deurieu trobar amb problemes. Com els heu anat solucionant?*

— Problemes... en primer lloc l'econòmic. Si no es pot vendre, qui l'ha de pagar? Les subvencions es donen en funció del nombre de vendes i no del tiratge, i ja que som gratuïts no podem entrar en aquest sistema de finançament. Tot i això, aquest no val gaire la pena ja que et lliga massa.

Si LA FURA és una realitat és gràcies a la fe dels petits anunciants, perquè la botigueta que mai no havia fet un anunci es va veure capaç de fer-ho. Els grans anunciants van venir darrera quan van veure que això funcionava.

D'altra banda, no ens deixen formar part de

l'Associació Catalana de Premsa Comarcal perquè diuen que els gratuïts som l'amenaça de la premsa comarcal, la causa del seu fracàs, que els mengem el terreny, que si no tenen més publicitat és per culpa nostra. En realitat si la premsa comarcal no va bé és per falta de capacitat i per mala gestió, no pas per culpa dels gratuïts.

Vam fer un plantejament mínim de mercat: estudi de la comarca, on volíem arribar, diferents etapes, nombre d'habitants, nombre de famílies, edició màxima, estudi d'oportunitats, possibilitat de mercat, d'acceptació d'aquest tipus de producte, etc. A partir d'aquí vam establir les coordenades de percentatge de publicitat i de contingut que hem dit abans, de serveis, d'informació,...

Un altre problema era la distribució, ja que això suposa un cost. Inicialment vam repartir LA FURA per les bústies. Tanmateix, ens vam trobar amb el problema de la picaresca. En la mida que LA FURA tenia acceptació, en certs barris la canalla recollia la publicació i la venia a duro, tot i que es va assegurar que el repartiment fos correcte i amb gent de confiança. Davant d'aquest problema es va plantejar on anava la gent pràcticament cada dia, qui podia ser més receptiu, l'home o la dona..., la solució va ser que l'únic lloc on pràcticament la majoria de gent va cada dia és el forn de pa. Això sí que és autòcton de LA FURA. El problema va venir després per al forner, ja que la gent se li enfada quan s'acaben les fures. Molta gent, quan deixa la bossa de pa, vol trobar-hi EL PA I LA FURA.

— *Per tant, la resposta del públic va ser bona?*

— Realment, al cap de poc vam quedar sorpresos de l'acceptació que tenia LA FURA en la franja més popular i senzilla, en la gent que no llegia, que no comprava diaris ni revistes. Això ens va començar a engrescar de veritat. El pagès, per exemple se la llegia tota. Vam fer una secció de temes agraris on cada setmana donàvem algun tipus de consell. Doncs això es va convertir en una qüestió de fe. És allò ben bé que la lletra impresa va a missa.

— *Com porteu la qüestió de la llengua?*

— Aquest és un altre aspecte que ens va engrescar molt. Ens vam adonar de seguida que aquest era un vehicle que havíem d'utilitzar, intentant arribar a tot arreu sense que hi hagués cap tipus de rebuig. I evidentment no n'hi ha hagut cap, tot i que les últimes campanyes per la llengua que realitzem, des de fa tres o quatre anys, són més radicals. Tanmateix, no hi ha hagut cap tipus de problema ni amb els anunciants ni amb els lectors.

— *Un projecte d'aquesta importància, com el dueu a terme? Qui i com feu LA FURA?*

— En primer lloc, l'empresa editoria i propietària de LA FURA és Penedès Edicions SA amb un Consell de Redacció de vuit persones que provenen de diferents mitjans de comunicació i del moviment associatiu. D'aquestes, dues estan alliberades, la que porta la secretaria i la que permanentment atèn el públic. A partir d'això, aquesta empresa té un contracte amb una empresa de publicitat i un altre amb el SIDEPA pel que fa als continguts.

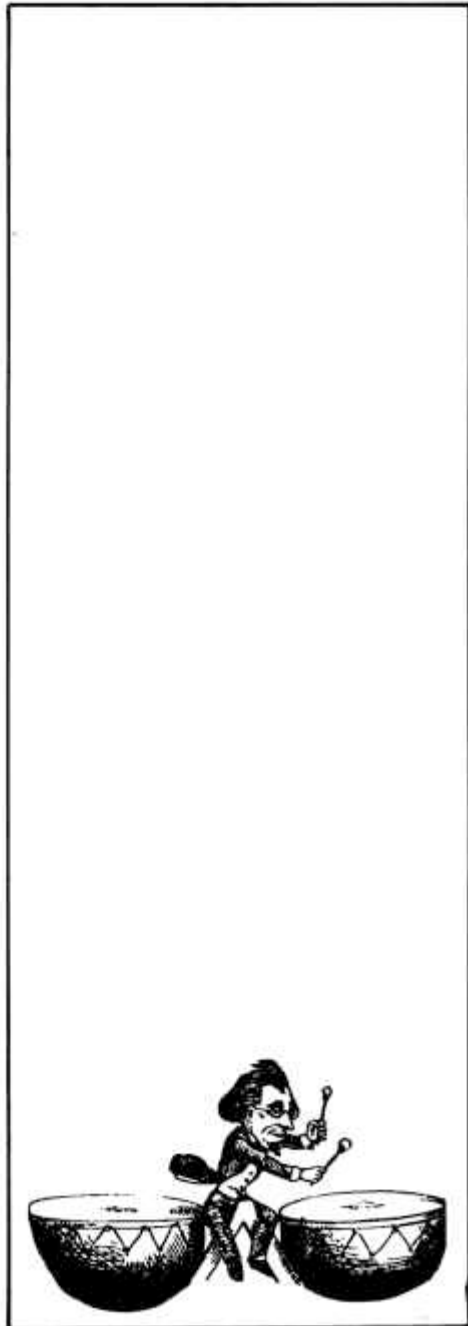
— *El nom de LA FURA es relaciona amb altres activitats culturals. Quina vinculació té, per exemple, amb espectacles i campanyes diverses?*

— Fa aproximadament quatre anys ens vam engrescar a ser promotors, especialment d'espectacles musicals i teatrals. Van tenir un gran ressò, va ser un èxit, però econòmicament no ens en vam sortir. Val a dir que, com que se'ns considerava un negoci no vam tenir cap tipus d'ajut de l'administració.

Progressivament hem anat abandonant el protagonisme com a promotors i en canvi intentem donar suport a tot allò que ens sembla original i que val la pena. En aquesta línia, des de fa tres anys venim col·laborant en la promoció del teatre municipal Cal Bolel, per tal que s'hi ofereixin actes de qualitat que vagin creant hàbit en aquest sentit. Hem cercat sempre iniciatives que permetin la participació de la gent, com ara per

exemple que, en el marc de la Fira d'enguany, hem organitzat un concurs de còmics. O l'any passat quan vam recollir diners (més de dos milions) per a l'expedició al Tukuhe. Enlloc d'un *sponsor* van ser moltes les persones que van fer llur aportació econòmica al «Tukutxòmetre». Fou així com realment la comarca va pujar al Tukuhe (cim de l'Himalaia de 6.920 metres). El que en els fons ens continua interessant és que la comarca sigui viva.

— *Aquesta actitud cívica és prou simptomàtica, però quina definició política té LA FURA?*

— Aquí caldria diferenciar com ens veiem nosaltres de l'opinió que ens arriba de la gent. Respecte a la primera qüestió, no som militants de cap partit, ens manifestem d'esquerres, ens preocupa el demà i no l'ahir. Defensem la nostra terra, tant pel que fa a la natura (en aspectes com el de la qualitat de vida), com pel que fa als Països Catalans, amb un plantejament a nivell nacional que ens permeti arribar a la independència. Tenim una gran preocupació per l'estat de crisi generalitzat que viu la nostra societat; en el fons, aquest és el motor que ens impulsa a tots. Hem de cercar nous camins, canviar d'esquemes, per això donem a conèixer projectes i experiències diferents, per molt eixelebrats que puguin ser alguns. Creiem en la utopia. El missatge seria que, malgrat els problemes i les dificultats, es poden superar, i només es pot fer amb noves formes. Respecte a com ens veuen des de fora, cal dir que inicialment, la gent d'un cert nivell, per qüestió d'educació, de formació, no ho va considerar important. L'Espinàs ho va dir una vegada referint-se a LA FURA: «ja no és cert que una cosa regalada no val res». El repte que teníem era regalar una cosa sabent que pel fet de ser regalada no se li donava importància. La gent senzilla, en canvi, ho va valorar força.

Es dona un fet curiós, d'altra banda, i és que la gent diguem-ne normal diu: «m'agrada LA FURA perquè si més no aquests són apolitics». Haver aconseguit per art de màgia que la gent no ens hagi acabat de situar ni amb els blancs, ni amb els roses, ni amb els vermells, ens dona garanties de ser un mitjà acceptat per la gran majoria de gent.

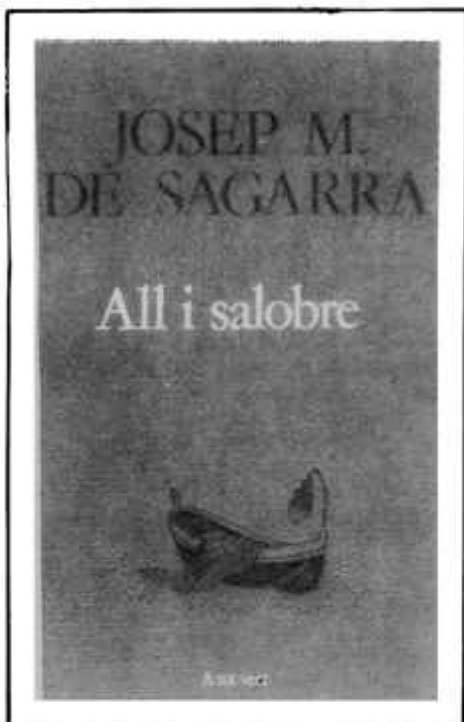
— *Una experiència com la vostra, finalment, és exportable?*

— Radicalment sí, i és una llàstima que no es faci. Moltes vegades hem ofert la nostra infraestructura i tot el que faci falta per començar, però calen les persones i una empresa publicitària amb una mica d'ètica. Si aconseguíssim que en altres comarques es fessin productes similars, aleshores podríem treballar plegats, com per exemple en el tema de les col·laboracions.

Barrejar la cultura amb una lògica comercial és el miracle de LA FURA i aquest no hauria de ser únicament un miracle del Penedès.

Jaume Sobrevals i Joan Ramon Gordo

DE SAGARRA, Josep Maria
All i salobre
Edicions Proa, A tot vent, 210
Barcelona, 1984. 167 pàgines

L'autor situa l'obra en un poble de la Costa Brava —concretament al Port de la Selva— i centra la trama en dos personatges, exposant llur luxúria i avarícia, reflex de l'ambient en què estan immersos.

Tota la novel·la està escrita en un to de gran pessimisme, amb una profunda desolació, on la visió negativa dels homes, dels paisatges i de les ciutats es manté sense cap mena de concessió al llarg de tota l'obra, creant una tensió molt especial.

L'autor pretén posar al descobert la degeneració que van patint els diferents estaments socials, fent una demostració del gran domini que té de la llengua, precisament quan tot just el món literari català aconseguia de desempallegar-se del bilingüisme.

L'obra, escrita als trenta-cinc anys, fa de crònica verídica sota la ploma d'un moralista rigorós. Els mots són triats amb lucidesa i precisió, fent-se ressò del llenguatge particular d'aquell racó de l'Empordà. De Sagarra esdevení amb aquesta novel·la un mestre, donant vida literària a uns fets senzills i populars.

Històricament, *All i salobre* està escrita en un moment on es fan esforços per tal de superar, dins de l'ambient literari, els motlles ruralistes i regionalistes que la producció li-

terària catalana tenia com a denominador comú. És el començament de segle, on els escriptors modernistes primer i noucentistes després van orientant la seva producció vers unes coordenades europees, dins les quals el català deixava de ser una llengua poètica per esdevenir a més una llengua científica.

I és precisament en aquest context que l'escriure novel·les es veu com a molt important, àdhuc imprescindible. Tanmateix de Sagarra, tot i sent d'aquest parer ens ha deixat molt pocs fruits literaris d'aquest tipus.

Un dels plats forts de VIA FORA! sempre ha estat la traducció d'articles d'altres revistes germanes internacionals, particularment afins a la temàtica dels moviments alternatius, la no violència, la cultura popular, etc. Sempre són molts els articles que se'ns queden al papa; sovint, la reduïda dimensió de la nostra revista n'és la causa, altres cops la por de resultar excessivament especialitzats... En aquesta secció publiquem, agrupades temàticament, les recensions de tots aquells artivles que, malgrat que no apareixeran al VIA FORA! us els podem servir en versió original fotocopiada. D'aquesta forma el potencial d'informació d'aquesta publicació augmentarà considerablement per a tots vosaltres. Només cal que ens feu arribar la comanda d'articles del vostre interès i, en un temps prudencial, us el servirem a casa vostra per correu, a canvi del preu de les fotocòpies i del franquègi postal. Bon profit!

MOVIMENTS COOPERATIUS

21. Bernardo MENDEZ LUGO. *Educació superior i sistema productiu a Michoacan*. Publicat a IFDA Dossier núm. 65, Suïssa. Maig-juny 88. Llengua original: espanyol.

Ès un ampli article on parla del divorci existent entre els plans de preparació dels estudiants universitaris i la realitat empresarial mexicana, en la seva gran majoria petita empresa.

En general, l'educació universitària i fins i tot l'educació tècnica especialitzada, en els darrers anys ha intentat vincular-se únicament a la gran fàbrica, centres hospitalaris o empreses de consorcis públics i privats de les ciutats més poblades.

El FOMICH (Fondo Mixto para el Fomento Industrial de Michoacan) ha tracta de vincular les seves activitats amb les necessitats de treball, d'alimentació, de vestit, d'aigua potable i de provisió de matèries primeres bàsiques dels sectors més necessitats, com són els petits artesans, els cooperativistes tèxtils de municipis endarrerits i de localitats rurals, etc.

5. *Iris Internacional*. Publicat a IDFA Dossier, núm. 65. Suïssa. Maig-juny 88. Llengua original: espanyol.

Es tracta d'una organització internacional de comunicació i servei a la dona. Principalment promou edicions de publicacions, així com el manteniment de més de deu mil contactes en cent cinquanta països i un centre d'informació amb milers de documents.

Té dues seus socials, l'una a Santiago de Xile i l'altra a Roma. Les seves publicacions són editades en anglès i en espanyol.

DESENVOLUPAMENT I TERCER MÓN

23. Denis HORMAN: *Charleroi-Nicaragua amb la bicicleta «el Tierra»*. Publicat a ALTERNATIVES WALLONNES, núm. 51-52. Llengua original: francès.

Aquest petit article ens parla de l'experiència de *Terre-Tiers-monde*, entitat que es dedica a construir artilugis mecànics amb «tecnologies dolces» per tal d'ajudar el Tercer Món. Arran de la pregunta *com ajudar Nicaragua a desenvolupar-se?* han iniciat un projecte de construcció d'un taller de fabricació de bicicletes i de formació dels operaris que han de dur-lo endavant. Per les circumstàncies de Nicaragua, poder disposar d'un estri així facilitarà enormement els transports de persones i mercaderies, i *Terre-Tiers-monde* han optat per aquest modus de cooperació dins la campanya internacional «Nicaragua ha de sobreviure».

MOVIMENTS ALTERNATIUS

9. André HUT: *Turisme alternatiu? has dit alternatiu?!* Publicat a ALTERNATIVES WALLONNES, núm. 51-52. Llengua original: francès.

A partir de la finalitat socio-cultural del turisme, que l'autor considera avui en dia majoritàriament oblidada, aquest desenvolupa un raonament sobre el fenomen en qüestió i intenta analitzar-ne les diferents formes que adopta: social i associatiu, d'aventura, ecològic, rural, urbà, tècnic... i comercial. Un cop donada aquesta visió general, es planteja quines alternatives, i per a qui, pot oferir una nova manera de fer turisme. Acaba amb una exhaustiva relació d'adreces i llibres interessants al respecte. Interessants per als francòfons i més concretament els valons, evidentment.

3r. CERTAMEN MUSICAL DE SARDANES-PREMIS SANT ANDREU

L'Agrupació Sardanista C.J.R. d'Ivars d'Urgell organitza des del 1984 i amb una periodicitat bial aquest certamen que inicialment fou creat per celebrar el Xè aniversari de la fundació de l'entitat.

L'admissió d'originals finalitza el 31 d'agost d'enguany i han de ser enviats a la **Secretaria de l'Agrupació Sardanista C.J.R., plaça del Dr. Segarra, 5, 25260 IVARS D'URGELL (Pla d'Urgell)**. Per a informació més concreta cal que us adreueu a aquest Secretariat.

MEMORIAL JOSEP VIDAL I LLETCHA

Es tracta d'una convocatòria anual per al recolzament de persones, grups, campanyes o investigacions adreçades a la defensa i el foment de la pau, el desarmament i l'ecologia. Enguany està dotat amb 200.000 pessetes. Podeu adreçar-vos a **Associació Josep Vidal i Lletcha, Rambla Nova, 120, 2n-1ª, Tel. (977) 21 23 03. 43001 TARRAGONA (el Tarragonès)**.

NO PAGUEM SI NO ÉS CATALÀ

La Crida a la Solidaritat ha endegat una iniciativa en el camí de la normalització lingüística.

Aquesta campanya té un alt contingut cívic i està dirigida a aquell sector de la població catalana conscient de les coses que encara queden per fer en matèria lingüística.

Es tracta de pagar només les factures en llengua catalana. Si voleu participar-hi o saber més informació poseu-vos en contacte amb la Crida a la Solidaritat, passatge del Crèdit núm. 7, pral. 08002 Barcelona. Telf. 317 67 28.

EL MOVIMENT D'ALTERNATIVES SOCIALS I EL '92

És un col·lectiu de persones vinculades a diferents entitats culturals i que estan interessades en el diàleg i/o la coordinació entre ells i «els fets del '92».

Està estructurat en tres comissions:

- Crítica i alternatives al model de Barcelona '92
- Crítica i alternatives al Vè Centenari
- Reflexió sobre el moviment d'alternatives socials.

Paral·lelament s'ha posat en funcionament una xarxa d'informació mútua amb intercanvis d'informació no publicada i amb un recull de premsa de temes específics.

Per a més informació us podeu posar en contacte amb la gent de **Can Bardina, c./ dels Almogàvers, 43. Tel. 300 00 67 08018 BARCELONA (el Barcelonès)**.

VACANCES VERDES

El Centre Rural d'Acolliment i Cultura «La Plana» organitza enmig del bosc de Santa Maria d'Oló (el Bages), unes vacances verdes per a aquest estiu. Les seves activitats se centraran en el lleure, la festa, la presentació i convivència de grups i iniciatives de caire alternatiu, etc.

Per informar-vos podeu telefonar al (93) 838 52 03 o al 300 00 67, o bé escriure a l'apartat de **La Plana, 08271 ARTÈS (el Bages)**.

cartellera

EDITORIAL

3	JORNADA DE REFLEXIÓ	3
---	----------------------------	---

L...

4	QUÈ S'HA FET D'AQUELLES FLORS? Josepmiquel Servià	4
---	--	---

ALTRAMENT

6	L'IDEARI ALTERNATIU. Ferran Ferré i Eduard Miralles EL DISSENY D'UTOPIES REALITZABLES PER ANAR MÉS ENLLÀ D'IDEALISMES I PRAGMATISMES. Martí Ollivella SET ESTRATÈGIES DESCENTRALITZADORES. Carole Moore	7
8		9
10		11

REUS, PARÍS I LONDRES

12	EUROPA: DISCRIMINACIÓ LINGÜÍSTICA ENTRE ELS FUNCIONARIS EUROPEUS	13
----	---	----

SOTA LA PLOMA

14	CONCLUSIONS DE LA SEGONA TROBADA SOBRE EL VOLUNTARISME	15
----	---	----

CADA TERRA FA SA GUERRA

16	S.C.I. - SERVEI CATALÀ DE CAMPS DE TREBALL GABINET D'INFORMACIÓ I ESTUDIS COMARCALS DE CATALUNYA ASSEMBLEA VERDA	18
19		19
20		21

A LA INTEMPÈRIE

22	CONVERSA AMB FÈLIX SIMON	24
----	---------------------------------	----

RELLIGATS

25	«ALL I SALOBRE». Josep Maria de Sagarra	25
----	--	----

AMB PÈLS I SENYALS